

OB SAMOSTOJNOSTI KOMERCIALNIH SLUŽB NE SMEMO POZABITI NA

Enotnost IMP v poslovnih razmerjih

Nova organizacija našega podjetja je obsegla tudi našo komercialno službo. Od nje pričakujemo, da bo v novih pogojih prispevala k pričakovanemu izboljšanju in uspešnejšemu delu pri prodaji naših proizvodov in storitev.

Tudi po novi organizacijski shemi bodo prodajne službe ostale samostojni deli naših delovnih enot. Njihove dolžnosti ostanejo enake, z istimi operativnimi nalogami, vendar z večjo odgovornostjo. Glede na to bo tudi za naprej vsaka od teh služb posebej — za svoje storitve oz. proizvode — raziskovala in obdelovala tržišče in si seveda pri tem prizadevala, da bodo kapacitete njenega obrata popolnoma izkoriščene.

Krog naših potrošnikov in naročnikov montažnih storitev je zelo širok. Posamezna podjetja — naši komitenti — projektirajo, trošijo in uporabljajo naše proizvode, pojavljajo pa se tudi kot investitorji za montažna dela in celo kot naši konkurenti v posameznih dejavnostih. Ta raznolikost je razlog za to, da pri posameznih komitentih — večjih podjetjih nastopajo naši predstavniki komercialnih služb iz raznih obratov.

TAKO SO NAŠE IZKUŠNJE KOT ZANESLJIV KAZIPOT

Razumljivo je, da pri neposrednih poslovnih stikih naš poslovni partner zelo redko omeji razgovor samo na predmet, ki ga obdeluje komercialni predstavnik posameznega obrata, ampak pogosto načne razgovore tudi o problemih, vprašanjih in predmetih, ki spadajo v drugo delovno enoto. Tako se naši predstavniki, če niso vsaj v glavnih črtah seznanjeni z odnosi IMP do tega komitenta, pogosto znajdejo v položaju, da se takega razgovora ne morejo udeleževati.

Ni treba posebej omenjati, kako se ti naši tovariši počutijo, če ne morejo voditi enakopravnega razgovora in zadovoljiti stranke. Posebno težak je njihov položaj tedaj, kadar poslovni partner postavi določene pripombe bodisi glede dobavnega roka drugega obrata bodisi glede kvalitete njegovih izdelkov oziroma storitev ali celo v zvezi s kakimi napakami posamezne komercialne službe našega podjetja.

mezni obrat, bi bilo potrebno poudariti predvsem naslednje:

- komercialisti morajo biti vsaj v glavnih črtah poučeni o naših razmerjih s poslovnim partnerjem, h kateremu so se napotili;

- obiske poslovnih partnerjev v državi je treba opraviti vedno v spremstvu

našega predstavnika za isto določeno področje, ker je le-ta seznanjen s poslovnimi zvezami IMP s komitenti na tem področju;

- izogibajmo se neposredne kritike dela našega podjetja pred poslovnim partnerjem;

- v poslovnih razmerjih nastopajmo vedno čimbolj

korektno in po načelih dobrega gospodarja in pravega poslovnega partnerja, ne glede na to, ali smo v določenem primeru zainteresirani za tisti posel ali ne, celo če gre za podjetje, ki je v posamezni dejavnosti naš konkurent.

M. M.

Vsem članom našega kolektiva želimo prijetno prvomajsko praznovanje!

Ze skoraj 80 let mineva, odkar delavski razred po vsem svetu praznuje 1. maj kot simbol solidarnosti svojega boja. Spomin na ta dan povezuje vse napredne sile sveta v boju za boljše življenje, enakopravne odnose in zagotovitev trajnega miru.

Ta dan nas spominja na prehojeno pot revolucionarnega boja našega delavskega razreda, ko je pod vodstvom KPJ vodil neenakopravno borbo s protinacionalnimi režimi bivše Jugoslavije za svoj življenjski obstoj.

Spominja nas na milijonske žrtve, ki jih je dalo naše ljudstvo v krvavi epopeji narodnoosvobodilne revolucije. Sadove te gigantske borbe naši delovni ljudje danes krepijo in širijo v svoji svobodni socialistični družbi.

Praznovanje letošnjega 1. maja je za naše delovno ljudstvo še posebnega pomena, saj naša Zveza komunistov in Zveza sindikatov Jugoslavije v tem jubilejnem letu slavi 50-letnico svoje ustanovitve, obletnico naporov in delovanja za boljše življenjske razmere, za svobodo in mir v svetu.

MLADINA IN NJEN PRAZNIK

Razgovori in športna tekmovanja

Tudi letos bo najmlajši del našega kolektiva praznoval dan mladosti, ki ga pri nas navadno združimo z »vajenskim dnevom«. Delovni kolektiv je omogočil, da bodo imeli vajenci 24. maja dela prost dan. To bo v resnici zbor vseh naših vajencev, ki bo povezan tudi s športnimi tekmovanji med obrati. V ta namen priporočamo obratom, da že med pripravami izberejo ekipe za mali nogomet in odbojko. Tega dne se bodo vajenci po športnem sporedu lahko po-

govorili tudi z vodilnimi delavci podjetja. V neposrednih razgovorih jim bodo postavljali vprašanja o problemih, ki jih zanimajo, in bodo nanja dobili takoj tudi pojasnila v sproščenem razgovoru. Zbor vajencev in športno srečanje bosta v soboto 24. maja s pričetkom ob 8. uri zjutraj na športnem igrišču »Sava« v Vikrah pod Šmarno goro (zadnja trolejbusna postaja Vižmarje).

F. H.

PREGLED LETOŠNJIH PLANIRANIH INVESTICIJ

Prednost ima nabava orodja in opreme

Na zadnjem zasedanju centralnega delavskega sveta je bil sprejet plangospodarskih investicij za leto 1969 v znesku 8.355.798 din. Za kritje planiranega zneska ima podjetje na voljo samo lastna edstva, ki so zbrana iz raznih virov.

Bralcem Glasnika je že znano, da je podjetje po zaključnem računu za leto 1968 izločilo iz dohodka na osnovi delitvenega razmerja, predpisanega s pravilnikom o delitvi dohodka, za bruto sklade 12.793.800 din. Sredstev, namenjenih za bruto sklade, pa podjetje ne more v celoti izkoristiti za svoje potrebe, temveč mora iz njih izločiti za-konske obveznosti, in sicer:

— prispevek za sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij	560.065 din
— prispevek v obvezni rezervni sklad podjetja	764.830 din
— prispevek za obnovo Škopja - od vseh sredstev, namenjenih za investicije	229.378 din
Po poravnavi naštetih prispevkov ostane podjetju še 11.239.527 din neto skladov. Razen tega pa razpolaga podjetje v letu 1969 še z naslednjimi sredstvi:	
— z amortizacijo tekočega leta in sredstvi za v letu 1968 odpisano orodje	3.794.333 din
— z razliko med v letu 1968 planirano in dejansko doseženo amortizacijo	86.809 din
— s sredstvi za v letu 1968 prodana osnovna sredstva	76.224 din
— z razliko med v letu 1968 planiranimi in dejansko porabljenimi sredstvi za investicije	1.392.346 din

RAZDELITEV IN NAMENBENOST SREDSTEV

Z upoštevanjem vseh navedenih sredstev razpolaga podjetje z zneskom 16.589.299 din. Po sklepih organov upravljanja je od tega zneska namenjeno za:

— poravnave anuitet za najeta posojila v prejšnjih letih, ki zapadejo v izplačilo leta 1969	1.812.099 din
— obratna sredstva	4.192.716 din
— kritje regresov za dopuste v letu 1969	680.000 din
— stanovanjsko gradnjo	878.096 din
— poravnave neplačanih obveznosti razvojne službe za v letu 1968 dobavljeno opremo	150.000 din
— počitniško skupnost	200.000 din
— dotacije sindikatu, podpore društvom, nagrade deset in dvajsetletnikom in podobno	320.000 din
— gospodarske investicije	8.355.798 din
Sredstva, ki so predvidena za gospodarske investicije, so po obratih razdeljena (v tisočih din) takole:	

— CKV - Ljubljana	537,8
— CKV - Koper	80,5
— CKV - Maribor	389,4
— Elektromontaža	777,0
— TEN	822,0
— Trata	1.172,0
— Projekt. biro	100,0
— Avtopark	80,0
— Razvoj. služba	250,0
— Uprava	250,0
— Centr. skladi	3.897,1

Iz sredstev centralnih skladov bomo financirali gradnjo objektov v Vojkovi ulici v znesku 3.637.068 din in plačali 7-odstotno posojilo za energetske objekte v višini 260.040 din, ki ga mora podjetje dati od vseh sredstev, namenjenih za investicije.

POMEMBNOST GRADNJE OBJEKTOV V VOJKOVI ULICI

Planirana sredstva za investicije po obratih so v glavnem namenjena za nabavo razne opreme in orodja. Za gradbene objekte predvidevajo obrati le manjše zneske, in sicer bo obrat Maribor uredil kleparsko delavnico v obstoječem skladišču, Elektromontaža bo gradila manjše skladišče in delavnico v Kopru, nabavila 2 prenosni baraki za gradbišča in uredila obstoječe skladišče v Vojkovi ulici. Obrat Trata bo dokončal nadzidavo poslovnih zgradb na Trati in prizidek livarne v Ivančni gorici, ki je potreben zaradi povečanja proizvodnih kapacitet. V planiranih sredstvih uprave je predvideno plačilo prispevka 25.000 din za ureditev parkirnega prostora pred po-

slovno zgradbo na Titovi cesti 37 in ureditev lokala v tej zgradbi za znesek 55.000 din. Gradbene investicije v Vojkovi ulici obsegajo gradnjo dveh hal za skladišče in kleparsko delavnico obrata CKV - Ljubljana. Razen tega pa bo treba povečati in obnoviti obstoječo kotlarno za centralno ogrevanje vseh že obstoječih in bodočih objektov v Vojkovi ulici, zgraditi novo trafa - postajo in skladišče za vnetljive tekočine. Dela v letu 1969 ne bodo zaključena, ker ni na razpolago dovolj finančnih sredstev, zato se bodo morala nadaljevati še v prihodnjem letu. Gradnja objektov v Vojkovi ulici je pomembna za celotno podjetje, zato prispevajo h gradnji s posojili centralnemu skladu vsi obrati.

DEL SREDSTEV ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO JE ŽE NA RAZPOLAGO

V tekočem letu razpolagajo obrati tudi s sredstvi za gradnjo stanovanj, ki so formirana deloma iz čistega dohodka, doseženega v letu 1968, neangažiranih sredstev za stanovanjsko gradnjo v preteklem letu,

stanovanjskega prispevka iz osebnih dohodkov delavcev, zaposlenih v inozemstvu leta 1968, predvidenega priliva sredstev od stanovanjskega prispevka tekočega leta in vračila posojil za stanovanjsko gradnjo. Na opisani način zbrana sredstva za te namene bodo znašala 2.994.229 din in so razdeljena po obratih (v tisočih din) takole:

— CKV-Ljubljana	569,2
— CKV-Koper	118,2
— CKV-Maribor	383,3
— Elektromontaža	708,5
— TEN	294,8
— Trata z Iv. gorico	198,2
— Projektivni biro	84,4
— Skupne službe	256,6
— Centralni skladi	391,1

Sredstva, ki se za gradnjo stanovanj lahko takoj v celoti izkoristijo, so tista, ki so bila dosežena v letu 1968, medtem ko bo priliv sredstev od stanovanjskega prispevka tekočega leta in od vračila posojil možno izkoristiti postopoma do konca leta, približno eno dvanajstino mesečno. Posameznim obratom so po prednjem tolmačenju takoj na voljo sredstva v skupnem znesku 1.300.229 din, ki so po obratih razdeljena (spet v tisočih din) takole:

— CKV-Ljubljana	259,2
— CKV-Koper	80,2
— CKV-Maribor	174,3
— Elektromontaža	396,5
— TEN	62,8
— Trata	!(m) 8,8
— Projekt. biro	2,4
— Skupne službe	76,6
— Central. skladi	257,1

Pristojni samoupravni organi naj navedene podatke upoštevajo pri delitvi sredstev med prosilce za posojila za stanovanjsko gradnjo.

A. R.

DELO CENTRALNIH ORGANOV UPRAVLJANJA

ORGANIZACIJSKI POSLOVNIK
PRED SPREJEMOM

V aprilu se je sestal upravni odbor podjetja na seji dne 3. aprila, centralni delavski svet pa naslednji dan.

Program dela na sejah obeh organov upravljanja je obsegal razpravljanje o organizacijskem poslovniku podjetja, planu investicij posameznih obratov in podjetja kot celote v tekočem letu, poročilo in razpravljanje o izvršitvi plana realizacije za marec in skupno za prve 3 mesece ter še o nekaterih drugih zadevah. Pred tem pa je CDS razpisal tudi volitve za polovico članov CDS in ODS, ki bodo dne 30. aprila 1969.

Po obrazložitvi osnutka organizacijskega poslovnika podjetja, ki jo je podal glavni direktor, je UO poslovnik sprejel in ga predložil CDS v dokončno potrditev. Organizacijski poslovnik podjetja obsega le vodilna delovna mesta. Ustrezne poslovniške za posamezne obrate pa morajo sprejeti obratni delavski sveti, po njihovih predlogih pa bo CDS končno potrdil tudi poslovniške posameznih obratov. Pri tem je bilo poudarjeno, da je nujno potrebna uskladitev kategorizacije posameznih delovnih mest med obrati. Za to opravilo so pooblastili centralno komisijo za osebnih dohodke.

V izdelavi je tudi osnutek določb o podpisovanju aktov (sestavni del bodočega organizacijskega poslovnika), v katerem bodo določene kompetence posameznih vodilnih in drugih delavcev za podpisovanje. Osnutek bo predložen še obratnim delavskim svetom.

Po poročilu tov. Remca sta UO in CDS obširno razpravljala o investicijskem planu posameznih obratov in podjetja ter o planu razdelitve sredstev skupne porabe za nakup stanovanj in za druge namene. V diskusiji je tov. glavni direktor obrazložil utemeljenost gradnje skladiščne in proizvodne hale v Vojkovi ulici. Podrobneje o vsem tem poročamo v posebnem članku.

Oba naša najvažnejša organa upravljanja sta nadalje sprejela poročilo o izvršitvi plana bruto realizacije za mesec marec in skupno za 3 mesece tekočega leta, ki navaja povsem ugodne rezultate. Planske naloge so vsi obrati presegli; nimamo pa še podatkov o izvršeni realizaciji z gradbišča v NDR. Tudi poročilo o izvršitvi plana prodaje za marec in skupno za 3 mesece teko-

čega leta navaja ugodne rezultate. Podjetje kot celota, kakor tudi posamezni obrati bodo imeli dela dovolj, s čimer je povsem zagotovljeno doseganje prevzetih planskih nalog.

UO je ponovno potrdil svoj prejšnji sklep z izredne seje, da se odobri obisk mednarodnih sejmov in razstav v inozemstvu, vendar pa le omejenemu številu 7 članov kolektiva iz vsakega obrata. Sindikalni organizaciji je CDS na predlog UO odobril dotacijo 25.000,00 din za udeležbo članov kolektiva IMP na letošnjih športnih igrah.

CDS je nadalje imenoval nove člane sveta stanovanjske enote, in sicer: Antona Križana kot predsednika ter Edvina Stepančiča, Aleksandra Remca, Jožeta Lovrenčiča, Jožeta Kolariča in Zvonka Rožmana kot člane, Franc Lopatič pa je član sveta po svoji funkciji.

Imenoval je komisijo za odlikovanja, ki jo sestavljajo glavni direktor, predsednik CDS in UO, sekretar podjetja, vsi sekretarji obratov, predsednik sindikalne podružnice in predsednik osnovne organizacije ZK.

V komisijo za spremembe in dopolnitve statuta in drugih splošnih pravnih aktov podjetja pa je CDS imenoval: Edvina Stepančiča kot predsednika in koordinatorskega dr. Gabrijela Kržičiča, Alojza Kosiča, Aleksandra Remca, ing. Antona Zimo, ing. Franca Kumšeta in Lada Mazovca kot člane. Ker bo ta komisija opravljala svoje zahtevno delo pretežno izven rednega delovnega časa, se ji za to delo prizna plačilo nadur.

Na predlog UO je CDS sklenil, da ostanejo penzijske cene v poštinskih domovih podjetja nespremenjene, torej enake kot v letu 1968.

G. K.

PRED VOLITVAMI V SAMOUPRAVNE ORGANE

Skrbno pretehtane
kandidatne liste

V zadnji številki Glasnika smo volivcem predstavili kandidate za zbornice delovnih skupnosti občinske in mestne skupščine. Danes pa bralce že lahko seznanimo s tem, da nas bosta v občinski skupščini Ljubljana-Bežigrad zastopala za volilno enoto 14 ing. Jože Naglič, za volilno enoto 15 pa Franc Florjanc. V mestno skupščino pa je bil izvoljen Jože Kupljenik iz podjetja »Instalacija«.

Po opravljenih volitvah v predstavniške organe družbeno-političnih skupnosti pa je pred nami še obsenejša ter za naš kolektiv pomembna in odgovorna naloga. CDS podjetja je razpisal volitve za polovico članov CDS ter polovico članov vseh ODS za 30. april.

Pred kratkim opravljeni zbori delovnih ljudi, na katerih smo izbirali in potrjevali kandidate, kažejo, da so se kolektivni obratov resno in odgovorno zavzeli za to nalogo. Udeležba na zborih je bila nadpovprečna.

Iz potrjenih kandidatnih list večine obratov se vidi, da je bil izbor kandidatov opravljen resno in odgovorno. Za kandidate za CDS so bili izbrani pretežno tovariši z daljšim stažem v podjetju in s tem v zvezi tudi višjo kvalifikacijsko sestavo. Prav gotovo bo taka sestava članov CDS ugodno vplivala na reševanje centralnih problemov v podjetju. V ODS kot prvo stopnjo šole samoupravljanja pa kandidira tudi precej mlajših članov kolektiva.

Pregled kandidatnih list za CDS po obratih:

Trata (voli se 3 člane): Stane Kožuh, Milan Malovrh, Anton Mavrič, Janez Pangerc in Ludvik Prošek.

Livarna Ivančna gorica (1): Valentin Mendiževac in Marjan Sešek.

TEN (4): Boris Bernetič, Miro Dražumerič, Ivan Ilovac, ing. Matjaž Maček, Ivan Smole in Anton Šventner.

Elektromontaža (4 za 2 leti in 1 za 1 leto): Marjan Ahčan, Janez Kalan, Vladimir Krmelj, Anton Lah, Branko Languš, Ivan Skale, Alojz Škrjanc, Jože Valant in Drago Ziberna.

CKV - Ljubljana (5): Vinko Fujan, Marjan Jugovic, Janez Kokalj, Jože Kovač, Miro Miklič, Bronislav Remic in Anton Sturm.

CKV - Maribor (2, navedeni kandidati so predvideni, ker zbora še ni bilo): Franc Avguštinar, Janez Borec, Stanko Dratnajder, Anton Dremelj in Anton Rebernik.

CKV - Koper (1): Vili Kocjan in Zvone Rožman.

Projektivni biro (1): ing. Peter Blumauer in ing. Lojze Zakotnik.

Skupne službe (2): Andra Foršarič, Franc Hočevar, ing. Dušan Kalan, Jože Kočevar in Anton Križan.

Kandidatnih list za obratne delavske svete zaradi preobsežnosti ne navajamo, objavljamo pa pregled števila kandidatov po obratih, pri čemer prva številka pomeni število članov, ki se volijo (za 2 leti), druga pa število potrjenih oz. (pri obratu Maribor) predvidenih kandidatov.

— Trata z Iv. gor. 14—20

— TEN 10—16

(za 1 leto!) 1—2

— Elektromontaža 12

za 1 leto 2, skupaj 23

— CKV-Ljubljana 12—16

— CKV-Maribor 9—14

— CKV-Koper 4—6

— Proj. biro 6—9

— Skupne službe 7—12

Iz pregleda kandidatnih list je razvidno, da bo izbira ob volitvah dovolj široka. Razen tega pa so kandidatne liste, predvsem za ODS, sestavljene zelo pretehtano in tako, da so večinoma zastopane vse službe ali stroke. Vse tako kaže, kar pa je treba samo pohvaliti, da smo pri izbiri kandidatov le opustili neodgovorno šalo, ko je Peter predlagal Janeza, Janez pa se je revanžiral Petru.

A. K.

STROŠKI IN RAZVOJ PODJETJA

Analiza stroškov usmerja politiko cen

Namen tega sestavka ni detaljno proučevanje teorije stroškov, ampak osvetlitev nekaterih značilnosti ob prinerjavi gibanja stroškov z razvojem podjetja. Pri dosedanjih analizah smo namreč vzporejali samo planirane in dejanske dosežene stroške ter stroške preteklega in sedanjega obdobja. Posamezne vrste stroškov smo opredeljevali med proizvodne in režijske stroške. Zadovoljili smo se s pavšalnim sklepom, da morajo proizvodni stroški rasti hitreje od režijskih.

Vsi stroški, ki nastajajo v podjetju, so v določenem odnosu do obsega proizvodnje oziroma storitev. Tako imamo na eni strani opraviti s **proporcionalnimi** (sorazmernimi) stroški, to je stroški, ki rastejo v prejem sorazmerju z obsegom proizvodnje. Tipičen predstavnik tovrstnih stroškov je izdelavni material, osebni dohodki izdelave in tuje storitve po delovnih nalogih. Če torej poraste proizvodnja za 10 %, porastejo tudi ti stroški za 10 %.

ČUDNA NARAVA FIKSNIH STROŠKOV

Na drugi strani pa imamo opraviti z **neproporcionalnimi** (nesorazmernimi) stroški. Med slednje štejemo tako imen. fiksne (stalne) stroške, ki od določenega do določenega obsega proizvodnje ostanejo popolnoma nespremenjeni. Fiksni stroški so odvisni od tehnične opremljenosti podjetja in višine vloženega kapitala ter sestoje iz amortizacije osnovnih sredstev, obresti na poslovni sklad in osebnih dohodkov osebja, ki mora biti stalno zaposleno v podjetju ne glede na to, koliko podjetje proizvaja. Ti stroški se imenujejo tudi stroški kapacitete oz. stroški proizvodne pripravljenosti. Pri vrsti stroškov moramo pripomniti še to, da skupen znesek fiksnih stroškov ne ostane nespremenjen do neskončnosti. Na določeni stopnji zaposlenosti zaradi potrebe po povečanju kapacitet in novih investicij ter zaradi zaposlitve večjega števila administrativnega osebja absolutni znesek fiksnih stroškov naglo poraste; vendar ostane potem zopet nekaj časa na isti višini, dokler ponovno sunkovito ne naraste.

Med neproporcionalne stroške pa štejemo tudi progresivne stroške, ki rastejo hitreje kot obseg proizvodnje, n. pr. stroški razsvetljave prostorov, kadar prehajamo od dveh na tri izmene. Nasprotno pa poznamo tudi regresivne stroške, ki rastejo počasneje kot obseg proizvodnje, npr. stroški ogrevanja prostorov pri prehodu na 2 ali 3 izmene. Ker progresivni in regresivni stroški

sivni in regresivni stroški ne igrajo kake bistvene vloge, jih pri nadaljnjem proučevanju ne bomo upoštevali.

VPLIV IZKORIŠČANJA PROIZVODNIH KAPACITET

Ostanejo nam torej proporcionalni in fiksni stroški. Čeprav oboji z razvojem podjetja naraščajo v absolutnih zneskih, se nujno spreminja struktura na škodo proporcionalnih ter v korist fiksnih stroškov. Z nabavo novih delovnih naprav se hkrati pretvarja jo proporcionalni stroški (stroški živega dela) v fik-

sne stroške osnovnih sredstev (amortizacija, stroški vzdrževanja in zavarovanja, obresti itd.).

Če smo do sedaj ugotovili odnos proporcionalnih in fiksnih stroškov do obsega proizvodnje, si na tej osnovi oglejmo še vpliv teh stroškov na enoto proizvoda oziroma storitve. Medtem ko so proporcionalni stroški na enoto proizvoda enaki ne glede na to, kakšen je obseg proizvodnje, fiksni stroški padajo na enoto proizvoda ob povečanju obsega proizvodnje oziroma naraščajo ob zmanjševanju obsega proizvodnje. Da bi bili fiksni stroški na enoto proizvoda čim nižji oz. da bi se zniževala lastna cena, je treba stremeti za optimalnim izkoriščanjem kapacitet, in to tem bolj, čim več kapitala je vloženo v vsa proizvodna sredstva.

ŠIROKE MOŽNOSTI ZA ZNIZEVANJE LASTNE CENE

Razvoj gospodarstva neprestano zahteva od podjetij, da vse več investirajo v nove obrate in nove stroje. To seveda vpliva na strukturo stroškov podjetja. Namesto osebnih dohodkov se povečujejo amortizacija, stroški vzdrževanja in zavarovanja osnovnih sredstev ter obresti. To pomeni, da se kaže stalna tendenca k naraščanju fiksnih stroškov v odnosu na proporcionalne. Podjetja z visokimi fiksnimi stroški morajo zaradi povečane konkurence na tržišču čim bolj povečati proizvodnjo, da bi tako zmanjšala stroške na enoto proizvoda.

Fiksni stroški dajejo ob optimalnem izkoriščanju kapacitet široke možnosti za zniževanje lastne cene na enoto izdelka. Toda te-

žave nastopijo v dobi negativnih konjunkturalnih sprememb, ko povpraševanje pada in je treba proizvodnjo zmanjševati. V tem primeru progresivno naraščajo fiksni stroški na enoto izdelka. Da bi se delno izognili povečevanju fiksnih stroškov na enoto izdelka v nekonjunkturalnem obdobju, skrbimo za čim izdatnejše pokrivanje fiksnih stroškov v času konjunkturalnega obdobja. To pa dosežemo z nadnormalnim odpisovanjem osnovnih sredstev in drobnega inventarja v času konjunkturalnega obdobja.

Tudi v našem podjetju bomo morali preiti na analizo proporcionalnih in fiksnih stroškov, in sicer predvsem v obeh proizvodnih obratih. Ob upoštevanju teh analiz se bomo torej v bodoče lažje odločali za politiko cen v podjetju.

— si

USPEH NA SEJMU V LEIPZIGU

Dodatno naročilo za TEN

Tudi letos smo se udeležili mednarodnega sejma v Leipzigu, na katerem smo imeli svoj razstaveni prostor. Razstavili smo nekatere pomembnejše proizvode naših obratov Trata in TEN.

Medtem ko s proizvodi tovarne na Trati kljub temeljiti angažiranosti še nismo uspeli v taki meri kot si želimo, je postala TEN s svojimi izredno kvalitetnimi televizijskimi pretvorniki že reden izvoznik v Nemško demokratsko republiko. Na samem sejmu pa smo izposlovali še dodatno naročilo za te naprave v vrednosti okoli milijon novih dinarjev. Toda dobavni rok za to dodatno naročilo je izredno kratek — konec leta 1969. Zato je sedaj na vrsti kolektiv TEN, da dokaže svoje sposobnosti za dobave na tuja tržišča, ki so, kot je znano, zlasti tudi glede spoštovanja dobavnih rokov izredno občutljiva.

J. N.

Predstavniki podjetja DIA iz Berlina in IMP med poslovnimi razgovori na sejmu v Leipzigu

**Naše sodelovanje
s Švedsko**

Nedvomne koristi

Smatramo, da je edina pot za napredek v proizvodnji mednarodno sodelovanje, to pa v kooperaciji z inozemskimi firmami; pri tem mislimo na kupovanje primernih licenc, zvezano z izvozom na njihovi podlagi izdelanih proizvodov ali polproizvodov.

Tudi mi imamo premalo denarja, da bi z lastnimi možnostmi razvijali pomembnejše proizvode ter tako poskušali konkurirati velikim in renomiranim tujim firmam, saj bi na ta način nujno zaostajali za njimi. Priznati moramo, da si lahko dovolimo le določeni že razviti proizvod prilagoditi za proizvodnjo v naših domačih razmerah.

Ziv primer tega zgoraj na kratko označenega sistema je kooperacija naša s TEN s švedsko firmo NELAB iz Borlänge. Dogovorili smo se za sodelovanje na področju šibkotočnih naprav. Pri najmodernejšem sistemu svetlobno - klicnih naprav, ki se uporablja predvsem za hotele in bolnice, izdelujemo mi vse elemente, na primer pozivne panele, svetilke in pomožne naprave, NELAB pa prispeva tranzistorizirano centralo. Naše koristi so nedvomne: izvažamo naše

Lojze Podlogar

proizvode in obogatili bomo katalog naših izdelkov z novim sistemom SKN (svetlobnoklicne naprave).

Sedaj opremljamo že neki hotel na Švedskem s proizvodi, ki izvirajo iz tega sporazuma. To sodelovanje s firmo NELAB je zahtevalo, da je že lanske jesen odpotoval na Švedsko naš projektant Lojze Podlogar, ki sedaj hkrati opravlja funkciji glavnega projektanta šibkega toka za omenjeni hotel in komercialnega zastopnika ter koordinatorja v poslovnem razmerju med NELAB in IMP.

O svojih vtisih s Švedske in o naših nadaljnjih možnostih v skandinavskih državah nam je tovariš Podlogar obljubil za eno prihodnjih številčk Glasnika svoj prispevek.

J. N.

ZAKLJUČUJEMO DELA NA NOVEM ULTRA-MODERNEM BLEJSKEM HOTELU »GOLF«

Želijo si še zahtevnejšo montažo...

Hotel »GOLF« na Bledu je seveda hotel A-kategorije, še več: že izdani prospekt trdi, da je to »hotel ultra-moderne avec tout confort«...

Ima 300 ležišč v enoposteljnih in dvoposteljnih sobah ter apartmajih. Cene, ki bodo veljale v glavni letošnji turistični sezoni, so po uradnih tolmačenjih hotelske uprave za sedaj izražene samo v ameriških dolarjih, in sicer bo dnevni penzion veljal približno od 8 do 24 dolarjev. Hotel bo imel tudi dva dogrevana termalna bazena. Prvi gostje pridejo že sredi maja, in sicer iz Amerike, Nemčije in Italije. Dve tretjini prostorov sta za glavno sezono že rezervirani. Vse kaže, da cene hotelskih uslug niso bistvene; za sodobnega petičnega turista je poglavito udobje, razkošnost, lepota kraja, Blejsko jezero in Julijske Alpe.

Želel sem zvedeti za mnenje in delo naših vodilnih monterjev, ki se že skoraj leto dni mudijo na tem objektu: Avbelj za centralno kurjavo, Zupančič za elektroinstalacije, Kozelj za vodovodne instalacije in Zofič za klima-naprave. Mnogo so povedali. Niso bili zadržani v svojih izjavah. To so fantje, ki so ponosni na opravljeno delo.

Z montažo so pričeli v lanskem juniju. Gradbeni dela je opravilo GP »Gorenjc« iz Radovljice. Vodilni monterji mnogo vedo, do potankosti se spominjajo vseh nadrobnih potekov del. Precej skrbni so doživljali med raznimi fazami dela. Včasih so morali tudi čakati z montažo. Sprememb v načrtih je bilo nič koliko. Kljub temu so danes montažna dela pred zaključkom.

»Bilo je vroče, tudi mrzaz nam ni prizanesel. Sedaj je pomlad in če-

prav je hladna, nam je vsak dan bolj vroče... Neverjetno hitro se bliža 15. maj, dan tehničnega prevzema!«

Kogarkoli sem na gradbišču povprašal, ali ve za rok, do katerega mora biti hotel zgrajen,

njali njihove akcije, strokovna napotila in druge uspešne poteze.

Povejmo še to, da bo hotel veljati približno 3 milijarde 200 milijonov S-dinarjev...

Vodilni monterji so nadaljevali, da zaradi našega dela zastojev na objektu ni bilo. Nasprotno: zahtevali so, da druge delovne skupine svoja dela pospešijo, da bi lahko montažno dejavnost

ti, da še danes — tik pred tehničnim prevzemom, nimajo kompletne opreme in ne morejo zaključiti svojih del tako, kot je bilo načrtovano.

Tudi glede projektov so imeli naši vodilni monterji svoje utemeljene pripombe. Projektant »Opatija-projekt« je bil od gradbišča preveč oddaljen. Vse pomanjkljivosti je naše tehnično vodstvo z vodilnimi

Novi hotel »Golf« stoji, če gledamo z obale jezera, za hotelom »Park« in višje od njega

vsakdo je pritrdil in nihče se pri tem ni razburjal. Naši monterji so naštevati še vrsto del, ki jih morajo opraviti do 15. maja, vendar z njihovih nasmejanih obrazov je bilo razbrati, da se bo vse končalo pravočasno in v zadovoljstvo investitorja.

Nisem mogel ugotoviti, kje je vzrok za tako mirnost naših delovnih skupin. Prav gotovo pa je res, da to mirnost pred zaključkom obsežne in zahtevne montaže vnašajo predvsem trije šefi montaž: Adi Kovačič za elektromontažo, Marjan Košir za centralno kurjavo in Vinko Tratnik za klima-naprave. O tem sem se prepričal, ker so mi vodilni monterji pogosto ome-

pravočasno in dobro opravili.

Z izvedbo in funkcioniranjem inženiringa niso bili najbolj zadovoljni. Prav to je povzročalo precej nevšečnosti. Investitor je bil blejski hotel »PARK«. »TURIST-PROGRES« iz Radovljice pa je izvajal nadzor in vodil dela ter preko Metalke uvozil pretežni del opreme iz inozemstva. Prav tu pa se je večkrat zataknilo. Pri uvozu opreme strokovni izbor ni bil najboljši, še manj točno je bil izdelan plan nabave. Zato so naše delovne skupine prejemale uvoženi material v nepravilnih časovnih zaporedjih, pogosto pa še kompletan ni bil. Naši na gradbišču vedo poveda-

monterji lahko uspešno reševalo le zaradi pridobljenih dolgoletnih montažnih izkušenj.

»Investitor je lahko zadovoljen, da so naša dela tako uspešno opravljena kljub pomanjkljivostim v projektih. Če ne bi znali tako dobro improvizirati, kar nam je dala dolgoletna praksa, bi bilo danes na tem objektu marsikaj narobe. Mislimo, da smo ponovno dokazali svoje sposobnosti in še enkrat prestali veliko preizkušnjo!«

Kljub opisanim in še drugim nevšečnostim pa si naši fantje želijo še delati na podobnih objektih, če le mogoče s še obširnejšo in zahtevnejšo montažo.

S. Z.

AKTUALEN RAZGOVOR Z ALEKSANDROM REMCEM, NOVIM DIREKTORJEM PLANSKO-ANALITSKE SLUŽBE

»Ata biti sploh ni prijetno...«

Pogosto slišimo zanj, da je »ata osebnih dohodkov«, bolje rečeno — razmerja med njimi. To je lahko pohvala ali pa graja, pomeniti more ugodnosti ali pa težave...

Sicer pa Aleksander Remec, 58, od nedavna direktor plansko-analitske službe, prej pa vrsto let vodilni referent v tej službi, pove, da mu naziv »ata...« ni prinesel nič dobrega:

»To je od tega, ker sem bil dolgo časa član centralne komisije za osebne dohodke in predsednik obratne komisije. Pa še na analize in zato na našo strokovno službo je problematika osebnih dohodkov precej vezana. Ni pa nič kaj prijetno, če vas kdo, ki misli, da je pri svoji plači prikrajšan, postrani gleda ali celo venomer nadleguje. Takih pa pri nas ni malo, saj je v človekovi naravi, da smo z dohodki redkokdaj zadovoljni...«

Tako sva načela najin pogovor, in sicer prav 16. aprila, ko je mojemu sogovorniku poteklo točno sedmo leto zaposlitve pri našem podjetju. Sedla sva, popoldne, na dolgo klop in na stol šentjakevski gostilne »Pečnikar«, ki ji gostje iz IMP niso tuji.

Znano je, da pravna in plansko-analitska služba pospešeno pripravljata predlog novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ki naj bi bil, če le more, sprejet že v maju, da bi s tem napravil konec raznih pritiskanj, nesoglasij in upravičenih ali neupravičenih nezadovoljstev. Večino kolektiva seveda debate okoli tega precej zanimajo, pa sem zato hotel najprej — tako rekoč iz prve roke — zvedeti, čemu sploh popolnoma nov pravilnik.

»Starega pravilnika ne kaže več popravljati in dopolnjevati, pa tudi nov organizacijski poslovnik imamo, temu pa se morajo prilagoditi tudi vsi drugi splošni akti. Dalje, število osnovnih točk je precej gledano na presežni del osebnih dohodkov, ki ga delimo, od tod zahteve kolektiva, da se del dobička vključi v osnove. S tem pa bodo tudi faktorji 2 in 1,6 ter 1,3, ki so doslej povzročali precej hude krvi, močno zgubili na pomenu in jih bo morda kazalo sploh ukiniti.«

BISTVENE SPREMEMBE V KATEGORIZACIJI

● Kakšne naj bi bile, na kratko, bistvene novosti novega pravilnika?

»Po obstoječih predlogih naj bi točkovni sistem ostal, spremenila pa naj bi se kategorizacija delovnih mest in prišlo bo nujno do spremembe števila osnovnih točk in števila točk po posameznih kategorijah. Pri tem naj bi bil poudarek na preureditvi osebnih dohodkov fizičnih delavcev in visokostrokovnih uslužbencev. Osebna ocena naj bi dobila večji pomen. Za-

radi lažje predstave naj bi točka spet veljala 1 dinar. Do sedaj uvedene stimulacije naj bi se ne spreminjale. Večje spremembe bo torej doživel predvsem drugi, kategorizacijski del pravilnika. V prvi, torej tekstovni del najbrž ne bo posegov, vsekakor pa bo treba spremeniti dnevnice in nočnine, pri čemer smo že zelo zaostali za drugimi. Tudi pri terenskih dodatkih bo treba najti rešitev, ki naj bi potem ostala nespremenjena za daljši čas. Spremeniti bo treba tudi obstoječe nagrade vajencev in pripravnikov. Vsi ti predlogi bodo podrobneje izdelani pred 1. majem, nakar bo predlog novega pravilnika začel svojo običajno pot med delovni kolektive ter preko komisij in ODS na zadnje sito — pred člane CDS, kamor naj bi prispel pred 21. majem.«

Pogled se mi je zaustavil na njegovih od cigaretnega dima ožganih prstih. Res je tov. Remec med delom težko najti brez prižgane cigarete. Pa me je z vprašanjem prehitel:

»Koliko jih pa vi pokadite? Najbrž jih več kot 40, kolikor priznate...«

● Kaj pa minimalni osebni dohodek?

»Sedaj znaša minimalni osebni dohodek pri našem podjetju 660 din. Za novi pravilnik bomo predlagali kot minimum 600 točk, pri čemer so vsote le osnovne in kategorijske točke brez osebne ocene, službenih let, stalnosti in drugih dodatkov, ki so še predvideni po pravilniku. Nedvomno se bo s tem minimalni osebni dohodek povečal... Mnogo pa je seveda odvisno tudi od delitvenega razmerja med osebnimi dohodki in skladi, ki znaša sedaj 80:20. Poprečno razmerje pri gradbenih podjetjih Slovenije je po zadnjih podatkih izračunano na 81:19, pri čemer so seveda upoštevana dobra in slaba podjetja. Mislim, da bi naše podjetje glede na svojo velikost in sedanji položaj preneslo spremembo le do razmerja 85:15...«

»AVTA PA NE, BI BIL OVIRA NA CESTI...«

● Kakšne možnosti pa bodo imeli tisti člani kolektiva, ki z osebnimi dohodki po novem pravilniku ne bodo zadovoljni, in takih bo najbrž tudi nekaj?

»Predvsem široke demokratične možnosti v postopku, ko bomo novi pravilnik sprejemali. Na podlagi sprejete ureditve pa bodo izšle odločbe za posamez-

nike, zoper katere bo vsak lahko podal ugovor. Te ugovore naj bi obravnavale obratne komisije in šele v primeru, če bi ugovoru komisija tudi ponovno ne ugodila, naj bi o njem razpravljala ODS. Torej dovolj možnosti za zagotovitev pravičnosti do precej visoke mere.«

Aleksandra Remca poznamo ves čas tudi po tem, da se ob dveh vozi proti svoji hiši v Šiški, če ni ravno zelo slabo vreme, na istem — ne prav bleščečem kolesu. Zanimalo me je, ali misli na nakup avtomobila.

»Ne, za to sem pa prester, bi bil ovira na cesti, kot mnogi

S TRUDOM DO ZNANJA

Tako je pričel z zidarskim delom, ki je imelo to dobro plat, da je takoj zaslužil. Kasneje je končal delovodsko šolo in se pri železnici zaposlil kot nadzornik proge. Tri leta pred vojno pa je kot privatist dokončal še gradbeno srednjo šolo. Pri železnici je ostal vse do leta 1962, nazadnje kot šef grupe za investicije, nakar se je zaradi precejšnje razlike v osebnih dohodkih odločil za zaposlitev pri Toplovodu.

● Sedaj, ko ste direktor, ali boste lahko ocenili pripombo, da je vaša služba bolj statistič-

drugi pri teh letih. Bom pa mlajšemu sinu pomagal do avtomobila...«

Njegov starejši sin Aleksander je gradbeni inženir in si je že pred leti ustvaril svojo družino. Mlajši Tomaž pa se je kot gradbeni tehnik pravkar prvič zaposlil. Ker tudi soproga našega sogovornika ni le gospodinja, sem menil, da mu ne gre slabo.

»Jaaa... pravzaprav res ne. Toda verjemite mi, da sem moral vse življenje trdo delati. Ko sem bil star 7 let, mi je umrl oče, naslednje leto pa še mati. Ko sem prišel s spričevalom o opravljeni nižji gimnaziji k nekemu sodniku ljubljanskega sodišča, ki mi je bil sodno postavljen za varuha, me je le-ta najprej opozoril, da bom hišo pojedel bratu in sestri, če bom še naprej študiral. Nato sem rekel, da bi bil rad tiskar, on pa je razumel — zidar...«

na, kot pa plansko-analitska?

»Ta očitek je res do neke mere utemeljen. Naše delo bi morali usmeriti bolj na plansko in analitično plat. To tudi poskušamo, vendar v sedanjem sestavu službe tega ne uspemo, ker je sprotnega dela preveč. Potrebujemo vsaj še enega diplomiranega ekonomista, in sicer takega, ki bi že posedoval nekaj tehničnega znanja s področja dejavnosti našega podjetja, da bi hitreje doumel ekonomsko bistvo naših poslov.«

Ko sem ga v večernih urah hotel odložiti na Vodnikovici cesti blizu njegove hiše, je še dejal:

»Kar okoli vogala še zapeljite, na drugo stran. Tole je zelo nevarno križišče, že z novimi avtomobili so se tukaj zaletavali...«

Rutiniranemu kolesarju nekaj korakov več peš ni bilo odveč. A. P.

HUDA ZIMA V EBERSWALDU

Predvidevamo zaključno mrzlico

Na našem največjem gradbišču v vzhodnih državah, na gradbišču bodoče ogromne farme svinj v Eberswaldu v Nemški demokratični republiki, gre pravkar h koncu izredno huda zima. Za hudo zimo pa bo prišlo vroče poletje, kakor nam zatrjujejo tamkajšnji domačini, ki skoraj ne pomnijo leta, ko bi bila zemlja zmrznjena kar do globine 80 cm, kakor letos, ko so bila zemeljska dela zaradi tega skoraj docela onemogočena.

V zvezi z opisanimi vremenskimi razmerami so se, kot je znano, pojavile na tem gradbišču, kjer deluje vrsta domačih in tujih podjetij, ki morajo svoja dela koordinirati, težave glede dinamike posameznih del. To pa najbolj neugodno vpliva prav na montažno dejavnost, ki zahteva kot nujen pogoj za svoj razmah, da so gradbena in zemeljska dela opravljena do primerne stopnje. Opisani zaostanki, ki so nastali pri delu drugih, predvsem gradbenih podjetij, so tudi vzrok, da naši monterji niso mogli pričeti z delom ob napovedanem času in so se zato odhodi posameznih monterjskih grup našega podjet-

ja na delo v NDR zakasnilo kar za 2 meseca. Seveda pa bo treba vse, kar je bilo zaradi višje sile »zmrznjeno« in zamujeno, nadoknaditi in bo torej verjetno prišlo na tem gradbišču do zaključne delovne mrzlice, ki pač v naši praksi ne bo ne prva ne zadnja.

Predstavniki našega podjetja se sedaj pogajajo v NDR še za dodatna dela večjega obsega, kar bo seveda še povečalo in spremenilo obseg dejavnosti. O tem bomo več poročali prihodnjič, v tej številki pa objavljamo nekaj novejših fotografij iz življenja naših monterjev na velikem gradbišču v Eberswaldu.

J. N.

Zgoraj: kolonija IMP na gradbišču v Eberswaldu

Levo: na farmi svinj v Eberswaldu — razgovori pod železno konstrukcijo hale »Maststall« v zvezi z montažo prezračevalnih naprav in ventilatorjev

Desno: glavni direktor Krumpak v spremstvu ing. Podergajsa in šefa montaže CKV Štrusa na kritičnem obhodu

Spodaj: zimski pogled na gradbišče farme svinj v Eberswaldu

Pričakovane podražitve ne bo

Tako kot vsako leto je upravni odbor počitniške skupnosti tudi letos razpravljajal o počitniški sezoni in sprejel ustrezne sklepe, s katerimi seznanjamo bralce našega Glasnika.

Zaradi pomanjkanja sredstev in neizdelanega urbanističnega načrta bodoče ureditve Fiese se kapacitete počitniških domov v letošnjem letu niso povečale.

V Velem Lošnju imamo na razpolago 55 ležišč, v Fiesi skupno z vikend hišicami 27 ležišč, v Ankaranu 4 ležišča, v dveh planinskih kočah na Veliki planini 11 ležišč, obrat Maribor pa upravlja kočjo na Pohorju z 8 ležišči.

Počitniška sezona v domovih ob morju bo trajala od 1. junija do 30. septembra, planinske kočje na Veliki planini in Pohorju pa so na voljo članom kolektiva skozi vse leto.

Za primer, da ne bomo mogli ugoditi prav vsem

—Lošinj: dnevni penzion za člane kolektiva in njihove svojce znaša 20 din, za otroke od 2 do 15 let 15 din, za otroke do 2 let 5 din in za tuje goste 36 din;

— Ankaran: dnevni penzion za člane kolektiva in njihove svojce znaša 22 din, za otroke od 2 do 15 let 15 din, za tuje goste 36 din, za otroke do 2 let pa se plačujejo usluge posebej v domu;

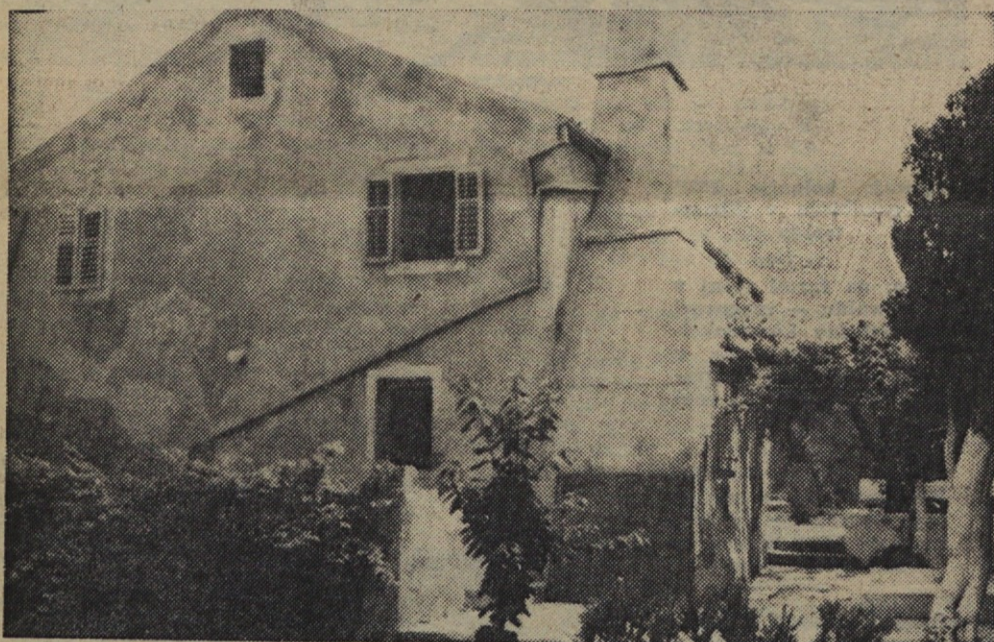
— Velika planina: nočnina za člane kolektiva in njihove svojce znaša 3 din, za tuje goste 6 din, otroci

torkih, na Lošnju pa ob četrtkih. S tem bo dana možnost koristiti dopust po želji 7 ali 14 dni. Za Veliko planino pa bo razpored priložen prijavam.

IZBOLJŠANA ZVEZA S TRAJEKTOM NA LOŠINJ

Ker želimo pravočasno izdelati plan dopustov, vljudo no naprošamo vse člane kolektiva, da čimprej izpolnijo prijavnico (ki je priložena tej številki Glasnika!) in jo najkasneje do 15. maja pošljejo splošni službi svojega obrata ali pa direktno upravnemu odboru počitniške skupnosti s sedežem v Ljubljani, Titova 37.

Rezervacij za avtobusne prevoze letos ne bomo imeli. Vsak, ki ne bo potoval z lastnim vozilom, pa se za to lahko obrne na podjetje

Počitniški dom v Velikem Lošnju — ulica Kaštel

članom kolektiva, ki želijo svoj dopust prebiti v domovih podjetja, smo tako v Fiesi, kakor tudi na Lošnju v dogovorih za najem zasebnih sob izven doma, s tem da bodo koristniki teh sob dobili vse druge usluge v domu podjetja pod enakimi pogoji.

PODOBNI POGOJI KOT LANI

Na predlog upravnega odbora počitniške skupnosti so samoupravni organi podjetja potrdili cene penzionskih uslug, ki se v letošnjem letu niso povišale in so naslednje:

— Fiesa: dnevni penzion za člane kolektiva in njihove svojce znaša 24 din, za otroke od 2 do 15 let 18 din, za otroke do 2 let 5 din in za tuje goste 36 din;

do 7 let prenočujejo brezplačno;

— Pohorje: nočnina za člane kolektiva in njihove svojce je 5 din.

V cenah penziona za domove ob morju je že upoštevana tudi turistična taksa, za nočnine na Veliki planini in Pohorju pa se taksa plačuje za vse koristnike, stare nad 15 let, posebej in v višini, kot jo predpiše pristojna občinska skupščina.

Penzionske usluge bo možno plačati v dveh obrokih. Pri plačilu bomo upoštevali tudi regres, ki bo izplačan članom kolektiva ob istih pogojih kot v preteklem letu.

Izmene v počitniških domovih bodo tedensko, in sicer v Fiesi in Ankaranu ob

Ljubljana-Transport, ki bo vzdrževalo redno avtobusno zvezo z Lošnjem vsak četrtek, v Fiesi pa bo vsak dan vozil avtobus podjetja SAP-Ljubljana.

Vsem tistim, ki bodo potovali na Lošinj z lastnimi avtomobili in jim je lanskoletni dopust zagretil prevoz s trajektom, pa sporočamo, da bo letos že obratovala nova linija trajekta, in sicer od Plomina do Porozine in bo vožnja trajala le približno pol ure.

Zelimo, da bi čim več članov kolektiva porabilo svoj dopust v domovih podjetja in pričakujemo kar največ prijav. Potrudili se bomo, da bomo z dobro organizacijo in kvalitetnimi uslugami zadovoljili pričakovanja.

T. P.

OD RAZVOJNE NALOGE DO NOVEGA SERIJSKEGA IZDELKA:

Brezšumne obtočne črpalke GH 25

Razen drugih razvojnih nalog za serijsko proizvodnjo obrata Trata je naš razvojni sektor v preteklem letu zaključil tudi dolgotrajno razvojno delo za novo obtočno črpalko GH 25.

Najprej se vprašamo — deloma upravičeno, saj je pravzaprav vodilo tovarno na Trati in razvojni sektor, da sta si zadala nalogo osvojiti v vrsti brezšumnih črpalk tudi najmanjšo, ko moramo vendar računati z množico inozemskih konkurentov in njihovimi dumpinškimi cenami, ki so posledica različne proizvodnje.

Razvojni sektor je pred leti dobil nalogo razviti vrsto brezšumnih obtočnih črpalk, ki naj bi zamenjale tedaj obstoječo serijo, glede na to, da so skoraj vsi proizvajalci obtočnih črpalk šli v to smer. Po uspešno zaključenem razvojnem delu, tehnoloških pripravah in osvojitvi serijske proizvodnje se je sčasoma izkristaliziralo vprašanje, ali kaže dopolniti program tudi z najmanjšo črpalko v seriji obtočnih črpalk, ki se uporablja pretežno za individualno gradnjo in v sistemih potrošne tople vode kot cirkulacijska črpalka.

Vsi pomembnejši proizvajalci obtočnih črpalk svoje proizvodne programe kompletirajo. Isto mora veljati tudi za tovarno Trata. Približni predračuni so pokazali, da tuje dumpinške cene, če jim prištetimo še carinske stroške, tudi pri nas niso nedosegljive, če gre za izdelavo črpalk v primernih serijah in z določeno stopnjo serijske tehnologije. Pri razvojnem delu za brezšumne obtočne črpalke pridobljene izkušnje bi bilo mogoče s pridom uporabiti pri delu za najmanjšo črpalko, kljub temu, da so pri tej tehnične zahteve glede na ceno, uporabnost in tehnologijo precej večje. Vsi našeti elementi pa so pripeljali do odločitve o sprejemu te razvojne naloge.

UVOŽENIH DELOV LE ZA DESETINO SKUPNE VREDNOSTI

Tehnični podatki, na podlagi katerih je bila črpalka konstruirana, ustrezajo najnovejšim zahtevam ogrevalne tehnike. Črpalka je grajena za nazivne tlake 6 kp/cm² in temperaturo 110 stopinj C in je uporabna tako za sisteme centralnega ogrevanja kakor tudi za cirkulacijo potrošne tople vode. Tlak črpalke pri količini $h = \phi$ znaša 2,3 m

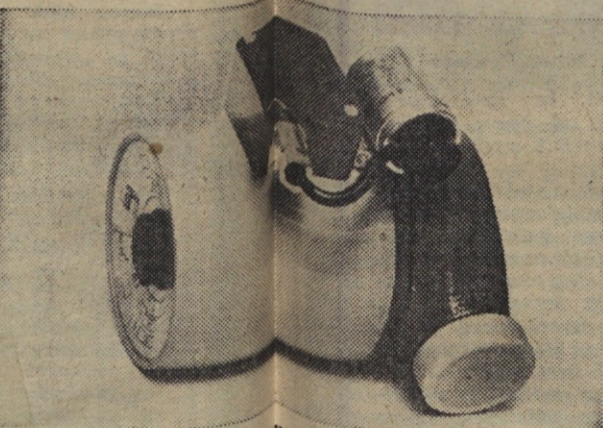
VS, porabljena moč pa je 55 W. Konstrukcija ležajev sistema dovoljuje klenj rokoli vgradno lego. Isti funkcionalni deli v vodnjem delu so izdelani iz nečistočnega materiala. Pri pretočni preseki ustreza predpisom o čistosti nostnih vodih. Črpalka ima vgrajen regulator hidravlične sposobnosti. Električni motor je kratkostično vzne izvedbe (izolacija razreda F), kar omogoča priključitev črpalke na omrežje brez releja s termično zaščito. Priključek je lahko trofazen ali enofazen.

Odzračevanje, kontrola smeri vrtenja in deblokiranje je mogoče izvršiti brez uporabe kakšnega posebnega orodja — s pomočjo gumijastih zadnjih strani črpalke. Stator elektromotorja je lahko odstranljiv, tako da ob morebitni zamenjavi ni treba izpuščati vode iz sistema, ogrevanje pa je omogočeno na gravitacijski način. Ohišje črpalke ima priključni navoj R 1 1/2, ki ustreza normiranemu landskemu priključku. Predvidene pa so še tri različne priključke s priključnimi navoji NO 20, NO 25, NO 30.

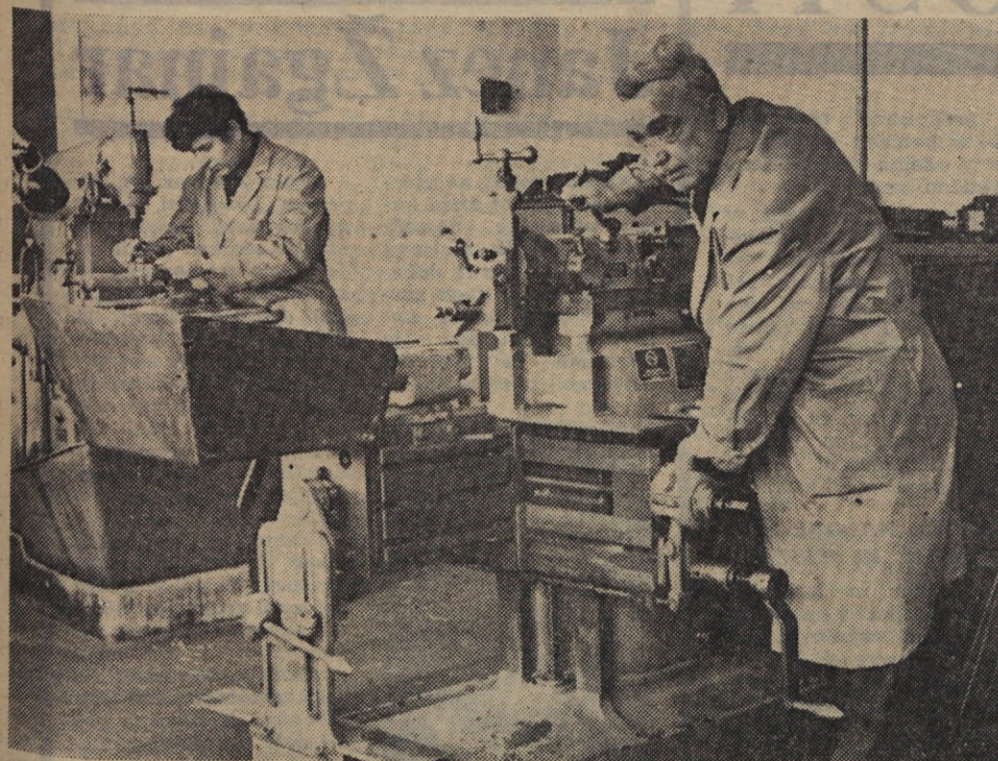
Za zadovoljitev gornjih zahtev je bilo treba uporabiti najkvalitetnejši material in konstrukcijsko na poseben način rešiti večino funkcionalnih delov črpalke. Vseh potrebnih elementov in materialov ni bilo mogoče dobiti pri domačih proizvajalcih, zato je bilo treba poseči tudi po ustreznih inozemskih izdelkih. Vrednost uvoženih delov znaša približno desetino skupne cene črpalke.

MANIPULACIJA BREZ POSEBNIH PRIPRAV IN ORODJA

Posebnost konstrukcije je elastična opna iz temperaturno obstojne gume z enosmernim delujočim tesnilnim učinkom, ki je vgrajena med hidravličnim delom črpalke

Zunanost obtočne črpalke GH 25 s kondenzatorjem

Del prototipne delavnice razvojnega sektorja

KONEC LETA V SERIJSKO PROIZVODNJO

Trenutno je nova brezšumna obtočna črpalka GH 25 v fazi tehnoloških priprav za serijsko proizvodnjo, za katere je izdelan razvojni sektor. Zavedati se moramo obsežnosti in odgovornosti te naloge, ki obsega pripravo pomagal za izdelavo detajlov črpalke na univerzalnih strojih, vseh rezilnih in krivilnih orodij ter kompleksnega orodja za izdelavo detajlov

in rotorskim delom elektromotorja. Ta opna preprečuje izmenjavo vode med obema prostoroma in prevzema volumenske dilatacije, ki so posledica temperaturnih sprememb. S tem, da se voda v rotorskem delu med obratovanjem ne izmenjuje s sistemsko, je preprečeno odlaganje vodnega kamna in nečistoč na rotorju, prekatni puši in drugih funkcionalnih delih. Zunanji del opne služi hkrati kot glavno tesnilo med ohišjem in sklopom prekatne puše.

Ležajni sistem je zgrajen iz dveh koničnih drsnih ležajev iz posebne metalne trdine, ki sta elastično prenapeta s pomočjo vzmeti. Trdota materiala je v vsakem primeru večja od trdote v sistemu nahajajočih se nečistoč, zato le-te ne morejo poškodovati ležajev, do sprtja ležajev pa zaradi konične oblike ne more priti. Ležaj ima v primeri z normalnimi izvedbami še to prednost, da daje zelo majhne torne momente in s tem majhne torne izgube. Značilnost konstrukcije je v tem, da za manipulacijo niso potrebne posebne priprave oz. orodja.

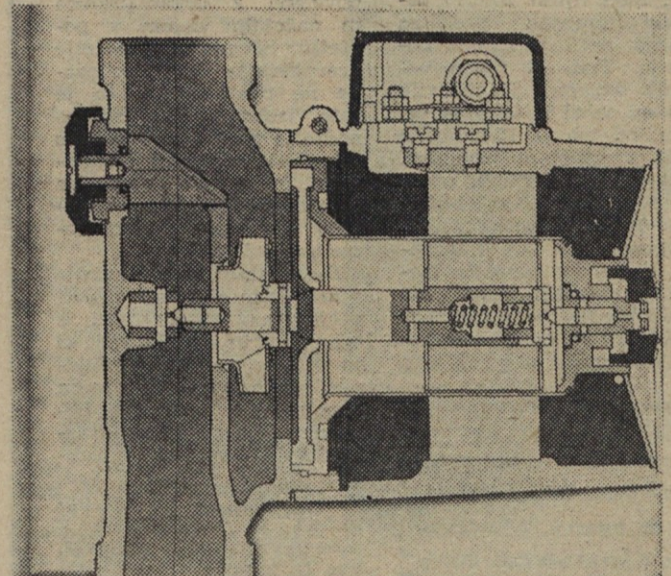
Vse navedene konstrukcijske posebnosti so v obliki patentne prijave že v postopku pri Patentni pisarni zaradi dodelitve jugoslovanskega patenta.

iz plastike in brizganega liva.

Ceprav smo najbolj komplicirano orodje za brizganje liv že oddali kooperantu, se glede na omejene kapacitete naše prototipne delavnice nujno postavlja vprašanje dokončnega roka za pričetek izdelave prvih poskusnih serij te črpalke. Večkrat se med razgovori pojavlja fraza, češ saj bodo orodja izdelali kooperanti; vendar pa moramo na podlagi izkušenj trditi, da je terminsko in tehnično (če o finančnih pogojih sploh ne govorimo) zelo redko mogoče uspešno opraviti orodne priprave preko kooperantov, zlasti kadar gre za zahtevnejše artikule. Tako naj informativno navedemo, da so stroški tehnološke priprave za to črpalko predvideni v višini okoli 10 milijonov S-din. Seveda pa moramo takoj pripomniti, da je tehnologija določen kompromis do velikoserijske proizvodnje, saj še ta znesek predstavlja precejšnje breme za obrat v skupni vsoti, ki je namenjena za celotne tehnološke priprave vseh proizvodnih panog. Realno je mogoče pričakovati, da bomo pričeli s proizvodnjo prvih serij približno ob koncu letošnjega leta.

Vsekakor pa zasledovanje najnovejšega tehničnega materiala s področja obtočnih črpalk in obiski zadnjih specializiranih sejmov vedno znova in neizogibno pokažejo, da so tekoče novitete in tehnične izboljšave tudi na tem področju kontinuiran in nujen proces.

S. Z.

Prerez črpalke GH 25, najmanjše v vrsti obtočnih črpalk

● PONOVO UVEDENE NAGRADE OB 50-LETNICAH

Nihče ne bo prikrajšan

Po več kot triletni prekinitvi je Centralni delavski svet na predlog Upravnega odbora sprejel sklep, da se delavcem, ki na delu v podjetju dopolnijo 50 let starosti, dodelijo primerne nagrade.

Ta običaj je namreč v našem podjetju pred leti že veljal in je bil tudi uzakonjen v pravilniku, leta 1966 pa je bil ukinjen. Zato je pri tem najnovejšem sklepu CDS še posebej važna dodatna odločitev, da bo veljal sklep tudi za nazaj — za ves tisti čas, ko se ta običaj ni izvajal. Nagrade bodo torej prejeli naknadno tudi vsi tisti člani kolektiva, ki so v času od 10. aprila 1966 do letos praznovali 50-letnico življenja, niso pa bili posebej s tem v zvezi nagrajeni.

Ta odločitev CDS, ki bo vnešena kot posebna odločba v novi pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, predstavlja važen element v odnosih celotne delovne skupnosti do posameznega člana kolektiva. Podelitev nagrade pomeni delavcu priznanje za vestno delo, ki ga je opravljal običajno že vrsto let v podjetju. To pa vzbudi pri delavcu osebno zadovoljstvo, ki ni malo pomembno pri opravljanju dela in mu da nove spodbude za še vestnejše in učinkovitejše delo. Človek — posamezni človek je še zmeraj tisti, ki s svojimi rokami in s svojim umom primerno usvarja, osebno zadovoljstvo pa je garancija za uspeh in napredek.

G. K.

DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE OB DELU

VEČJI OBSEG STROKOVNOSTI

Tudi pri izpolnjevanju nalog s področja izobraževanja smo v našem podjetju dosegli lepe uspehe. Kljub temu pa moramo ugotoviti, da izobrazbena struktura našega kolektiva še vedno ne zadovoljuje.

Kaže, da še vedno nismo prišli do primerne stopnje spoznanja o nujnosti in pomembnosti izobraževanja. Nismo še popolnoma prepričani, da je izobrazba nujen pogoj za družbeni in gospodarski napredek in za človekovo vsestransko razgledanost.

Pri našem podjetju je organizirana izobraževalna služba že vrsto let. Njena naloga je skrb za strokovni, kulturni in družbeni razvoj vseh članov delovne skupnosti, ne le vajencev, štipendistov in praktikantov. Seveda pa je treba izobraževalni proces primerno organizirati in dati spodbude ter pomoč za pridobitev ustrezne izobrazbe. Največja pozornost gre pri tem vsekakor tistim našim tovarišem, ki še nimajo ustrezne izobrazbe za svoje delovno mesto in zato svojega dela ne morejo zadovoljivo opravljati. Gre torej predvsem za preusmeritve v poklicu, razne prekvalifikacije in najrazličnejše oblike dopolnilnega izobraževanja, seveda vse v tistih okvirih in smereh, ki so povezane s potrebami podjetja.

LANSKO DELOVANJE CENTRA

V nadaljnjem bomo na kratko navedli nekaj podatkov s področja izobraževanja v preteklem letu. Rednih štipendistov pri IMP je bilo 9, od teh 4 na raznih fakultetah in 5 na srednjih strokovnih šolah. Nadalje je podjetje plačevalo šolnino za 4 slušatelje višjih šol in enega na srednji strokovni šoli. Vsi navedeni štipendisti so v preteklem letu dosegli predpisane učne uspehe.

Dodatnega izobraževanja ob delu so bili deležni tisti člani kolektiva, ki imajo opraviti z električnimi in plinotlačnimi vodi, pri

katerih obstaja nevarnost eksplozije. Organiziran in izveden je bil tečaj za obločno varjenje. Dopisnega tečaja iz varstva pri delu se je udeležilo 366 delavcev, med njimi so 303 uspešno opravili preizkus znanja pred pristojno komisijo. Tudi 17 naših vodilnih delavcev je opravilo dopisni tečaj iz varstva pri delu, od teh je 15 položilo izpit z odličnim uspehom. Tečaje tujih jezikov, predvsem nemščine, je obiskovalo 6 članov kolektiva.

Mimogrede naj navedemo, da smo v poletnih mesecih zaposlili nad 150 praktikantov iz najrazličnejših šol in jim tako omogočili vnaprej organizirano

in predpisano praktično delo, s katerim so obogatili v šolah pridobljeno teoretično znanje.

Vajencev smo imeli v preteklem letu 323. Zaključne izpite (pomočniške izpite) je lani opravilo 141 vajencev, na novo pa smo jih sprejeli 132, pri čemer moramo pripomniti, da smo bili prisiljeni zaradi neprizadevnosti, slabih učnih rezultatov in samovoljnih zapustitev učnega mesta razveljaviti nekaj učnih pogodb z vajenci.

BODOČE NALOGE SO ZAHTEVNE IN OBSEŽNE

Kadrovska in izobraževalna politika v podjetju bi morala zagotoviti in omogočiti napredek kadrov glede na spremembe v tehnologiji in organizaciji dela ter s tem spodbudno vplivati na trajno strokovno in družbeno izobraževanje zaposlenih.

Dopolnilno izobraževanje v podjetju je sestavni del izobraževalnega procesa kot celote. Pri tem moramo graditi na predznanju, ki ga je delavec prinesel s seboj v podjetje, kajti če tega ne bomo upoštevali, izobraževanje ne bo učinkovito.

Iz naštetih razlogov zahteva dopolnilno izobraževanje ob delu stalno skrb in povezavo z vsemi družbenimi faktorji, ki delujejo na tem področju. Sistem dopolnilnega izobraževanja se mora razvijati v povezavi z organiziranim in načrtnim delom v podjetju. Seveda pa podjetje precejšnjega dela izobrazbe ne more nuditi in je zato izobraževalna služba podjetja nujno povezana s šolami in drugimi ustanovami, ki se poklicno in na primernem strokovnem nivoju ukvarjajo z izobraževanjem odraslih.

Dopolnilno izobraževanje mora zaposlenim nuditi večji obseg strokovnosti iz tehničnih in drugih ved, ki so vezane na njihovo delovno mesto. Prav tako mora doprinesiti k spretnosti delavcev, njihovi splošni razgledanosti in jim omogočiti, da si pridobijo tudi tista znanja, ki so jim potrebna za sodelovanje v samoupravnem sistemu. Vsa ta znanja so potrebna za čimvečjo učinkovitost pri delu in tudi na splošno za vzgojo in oblikovanje široko razgledanega socialističnega človeka. F. L.

SPET TRAGIČNA IZGUBA V VRSTAH KOLEKTIVA

Janez Fabjan Janez Žgajnar

Nenadoma in nepričakovano sta kot žrtvi hude prometne nesreče klonili mladi življenji Janeza Fabjana in Janeza Žgajnarja, dveh zvestih članov našega kolektiva. Globoko je presunila ta žalostna vest njune tovariše in

Janez Fabjan

ves delovni kolektiv — ob misli, da teh dveh mladih fantov ne bo več med nas.

Janez Fabjan, 31, doma pri Mirni peči na Dolenjskem, se je še kot mlad nedorasel fant pridružil našemu kolektivu. Uspešno je končal tednjo trirazredno obrtniško šolo in nastopil delo pri »Toplovodu« kot kvalificiran elektromonter. Po končani vojaški službi se je v letu 1960 vrnil med svoje tovariše in od tedaj ostal član našega kolektiva vse do svoje smrti. Že kmalu si je pridobil kvalifikacijo VKV elektromonterja, odšel za nekaj časa v tujino, da bi si tam pridobil nadaljnje izkušnje in se nazadnje specializiral v Italiji za strokovnjaka pri montaži osebnih dvigal. Ves čas ga je navedajala neutrudna želja po znanju in izobrazbi.

Kot vodilni elektromonter je vodil svoje delovne skupine pri delu na raznih gradbiščih. Njegovi sodelavci so zmeraj videli v njem najboljšega prijatelja in tovariša, predpostavljali pa strokovno visoko usposobljenega delavca. Zato je užival pri njih vso priljubljenost in spoštovanje. Pokopani so ga dne 8. aprila v Mirni peči.

Janez Žgajnar, 38, rojen v Ljubljani, je že zgodaj čutil veselje do elektro-stroke. Izučil se je za elektromonterja in v letu 1958 kot kvalificiran delavec vstopil na delo pri »Toplovodu«, prej pa je služboval pri Kliničnih bolnišnicah v Ljubljani in pri privatnem mojstru. Pred nekaj meseci je proslavljal desetletnico svoje neprekinjene zaposlitve pri IMP.

Vestno je opravljal svoje delo in pri tem stremel, da bi si z nadaljnjim izobraževanjem ob uporabi delovnih izkušenj pridobil čim večje strokovne sposobnosti.

Na položaju vodilnega monterja je uspešno vodil delo na raznih gradbiščih. Kot najboljši prijatelj in tovariš, zmeraj pripravljen vsakomur pomagati, kadar je bilo potrebno, je bil pri svojih sodelavcih zelo priljubljen, kot strokovnjak pri delu pa si je pri njih pridobil ves

Janez Žgajnar

ugled in spoštovanje. Tudi od njega smo se postovili 8. aprila na Zalah.

Velika udeležba njegovih sodelavcev in drugih članov kolektiva IMP pri obeh pogrebih je pričala, kaj sta jim v življenju pomenila.

Nemočni pred kruto usodo, ki je ugrabila iz naših vrst najdražja prijatelja, najboljša tovariša in sodelavca, bomo Janeza Fabjana in Janeza Žgajnarja ohranili v najlepšem spominu.

G. K.

IMP Glasnik izdaja delovna skupnost IMP — Industrijskega montažnega podjetja, Ljubljana. Izhaja mesečno v 2500 izvodih. Uredništvo in uprava, Ljubljana, Titova 37. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik Edvin Štepančič, odgovorni urednik Aleksander Perdan. Tisk in klišej: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani

PRI VODOVODIH IMAMO TUDI ŽE PRECEJ IZKUŠENJ

BOMO JUTRI ŽEJNI?

Problem preskrbe mest s pitno vodo je iz dneva v dan večji. Res je, da je še danes poraba vode na osebo v najbolj razvitih državah manjša kot pa je bila v antičnem Rimu. Res pa je tudi, da mesta iz dneva v dan rastejo. Raste tudi industrija, ki po eni strani potrebuje ogromne količine čiste vode, po drugi strani pa s svojimi odpadki zastruplja naše reke in podzemne vode.

Naprave za prečiščevanje odpadnih voda so nam do danes še nepoznane. Nepoznane le s finančnega vidika, kajti prečiščevanje voda je sorazmerno drago in naša industrija zato te naprave odklanja.

Naše podjetje — obrat Elektromontaža — se je s svojim delom zelo dobro vključilo v to panogo. Lahko naštejemo že precej vodovodov, pri katerih smo sodelovali. Na začetku je šlo res bolj trdo. Danes pa se lahko pohvalimo s tem, da imamo na tem področju velike izkušnje. Te pa nas ne smejo uspavati, ampak nas morajo spodbujati k še popolnejšemu delu in k še hitrejšemu reševanju problemov.

INVESTITOR PRINESE LE ZELJE IN GOLE IDEJE

Naše delo na tem področju se razlikuje od normalnega dela v tem, da

v takih pogonih izredno drago.

Glede na specifičnost vsakega vodovoda posebej pa je vprašanje, kakšno tehniko uporabiti in kje postaviti meje avtomatizacije. Kot primer naj navedem le nekaj objektov, kjer se dela še niso pričela.

Vodovod Novi Sad

Investitor želi, da bi iz komande v filter-postaji napravili dispečerski center za vse črpalne postaje v samem mestu in okolici in za vse kanalizacijske postaje. Vse črpalne in kanalizacijske postaje bi morale delovati popolnoma avtomatsko.

Zaradi oddaljenosti objektov od filter-postaje in zaradi velikega števila signalov in meritev je vprašanje, kateri sistem: ali relejni ali digitalno-ton-frekvenčni ali ciklični bi bil bolj primeren. Pri tem

celo Istro od Pule do Kopra. Razdalja med črpalniščem in filter-postajo je 800 m, višinska razlika pa 180 m. Vse naprave so dimenzionirane za 1000 litrov v sekundi.

V projektu sta bili črpalna in filter-postaja vsaka zase celota. Predlagali smo, da bi bilo komandno mesto samo v filter-postaji, črpalnišče s transformatorsko postajo pa bi bilo brez posadke.

Investitor je predlog sprejel in sedaj ga je treba realizirati.

Vodovod Makarska

Za ta vodovod smo sedaj še v dogovorih. V tem primeru gre za črpalno postajo, filter-naprave in kar 80 km cevovoda z nad 50 rezervoarji.

Predvideno je, da bi vodovod imel dve komandni mesti in skupni dispečerski center.

Iz teh nekaj primerov je razvidno, da je dela več kot dovolj. Zal pa se ga mi ne oprimemo vedno tako, kot bi bilo treba.

Že v začetku sem poudaril, da pričakuje investitor od nas rešitve. Čas za odločitev je običajno kratek. Pri vsem tem pa mora biti kvaliteta na prvem mestu.

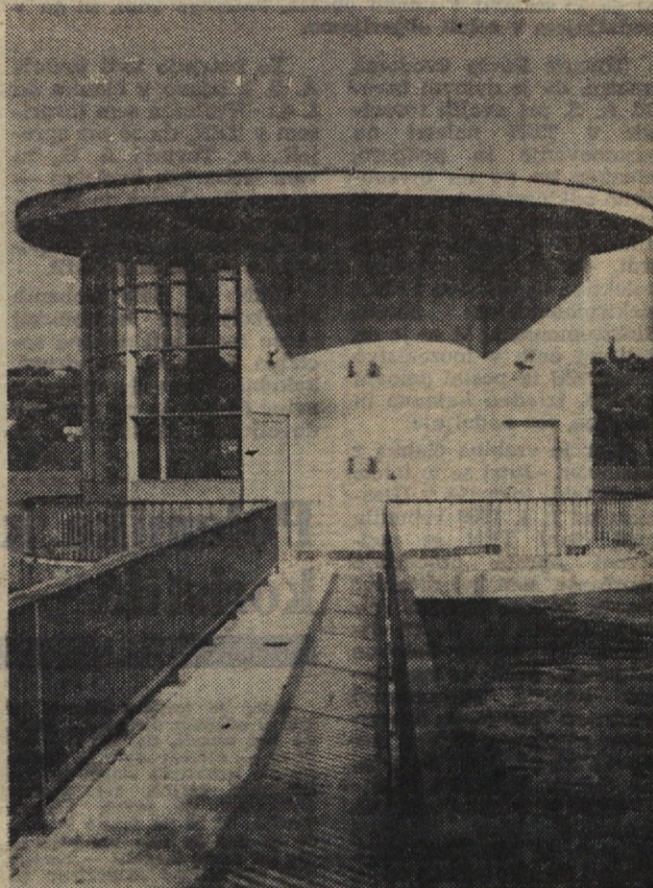
IMPROVIZACIJA JE SLABA STRAN NAŠEGA DELA

V projektnem oddelku je sedaj le en projektant, ki se ukvarja s problematiko vodovodov. Zato je običajno vsak projekt prepozno izdelan. Projektant sicer ni kriv, ker mu poleg teh objektov naložijo še cel kup drugega dela in tako lahko izbira samo tako, da bo manj škode.

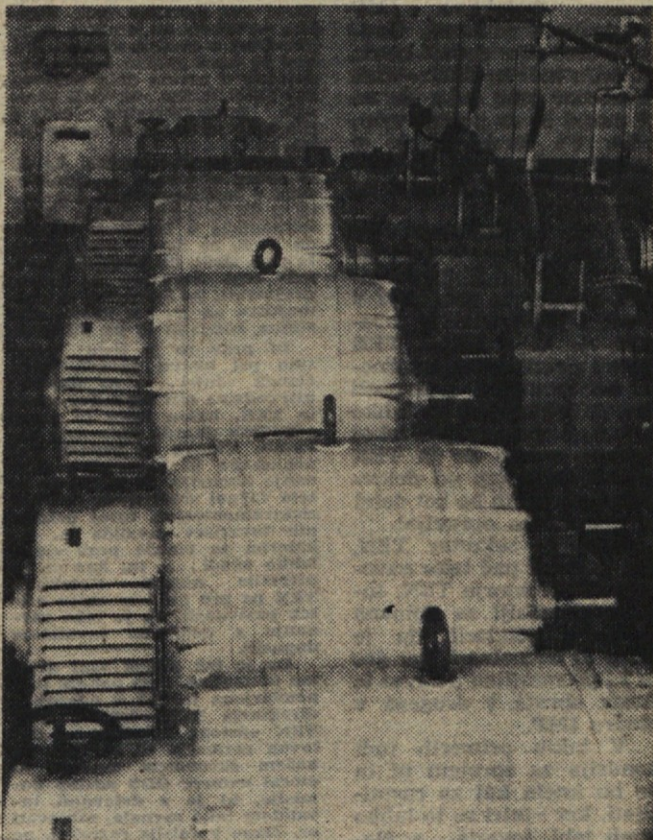
Investitor pa hodi na podjetje in prosi, da ne bi bili projekti prepozno izdelani, kajti voda mora biti na razpolago v sezoni.

In obrat Elektromontaža?

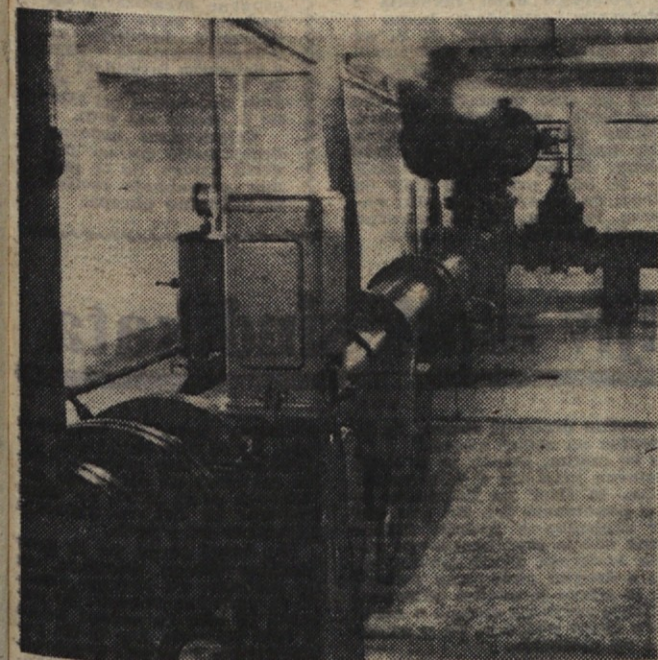
Naredimo, kar se narediti da. Včasih dajemo idejne rešitve, včasih projektiramo, včasih pa kar med samim delom spreminjamo projekte in iščemo nove, boljše rešitve. Prav to pa je slaba stran našega dela. Danes nas investitorji še prosijo, vprašanje pa je, kaj bo jutri? Konkurenca se tudi tu pojavlja. Če bomo solidni in kvalitetni, bo dela za nas vedno dovolj, v nasprotnem primeru pa lahko ostanejo lačni in žejni. A. J.

Vodovod Novi Sad—Ranny vodnjak

Vodovod Novi Sad — strojnica

Vodovod Zagreb—Mala Mlaka — vodnjak

nam investitor ne pošlje niti specifikacije materiala niti načrtov, pač pa pride le s svojo idejo o bodočem vodovodu in z veliko željo, da bi bil objekt v končni fazi zgrajen tako, da bi čim bolj in čim bolj ekonomično služil svojemu namenu.

Naša dolžnost pri tem je, da predlagamo investitorju tehnično dovršene in ekonomsko optimalne rešitve. Avtomatizacija je tu nujna, kajti prav človeško delo je

je potrebno računati na ceno, na kvalifikacijo ljudi za vzdrževanje, na ceno aparatur, potrebnih za vzdrževanje, na možnost razširitve naprave, na varnost pogona itd.

Vodovod Gradole

V sklopu tega vodovoda je črpalnišče, ki bo v končni fazi imelo 6 črpalk z motorji moči po 560 kW in filter napravo z 28 filterjskimi polji. Od tod bo speljal cevovod, ki bo povezoval

● NAŠ KOLEKTIV NI OSTAL NEPRIZADET OB DEJSTVIH IZ OBJAVLJENEGA ČLANKA POD NASLOVOM

Jutri se to lahko zgodi tebi, tovariš...

Predvsem smo od Iva Povšeta, direktorja TEN, na članek iz prejšnje številke Glasnika prejeli pismen odgovor, ki ga je sestavil v imenu obrata, katerega vodi, in ga v nadaljnjem v celoti objavljamo.

Tovariš Povše uvodoma smatra, da je delovni invalid A. S. pri svojih tovariših v TEN naletel na razumevanje in podporo, nikakor pa ne na brezobzirno odklonitev, kakor trdi avtor članka A. P. v Glasniku št. 4 z dne 1. 4. Nato trdi, da je bilo ravnanje kolektiva in vodstva TEN z elektromonterjem obrata Elektromontaža, ki se je na poti na delo v inozemstvo ponesrečil in postal delovni invalid, izredno humano in socialno, ter nadaljuje:

Ker je vsebina članka z naslovom »Jutri se to lahko zgodi tebi, tovariš« v Glasniku od 1. 4. 1969 vzbudila med člani TEN in vodstvom obrata precejšnje ogorčenje, sem kot direktor obrata dolžan obsoditi avtorja članka A. P. za direktno klevetanje delovne skupnosti TEN, za razbijanje (morda nenamerno) enotnosti IMP in pa namernega obsojanja TEN z nečloveškim odnosom do ostalih članov kolektiva IMP.

Želel bi v nekaj vrsticah razjasniti prava dejstva vodstva in kolektiva TEN. Naslov članka »Jutri se to lahko zgodi tebi, tovariš...« je pravilno izbran in ga obrat TEN ceni kot humano in garancijsko obvezo proizvodne dejavnosti nasproti članom kolektiva IMP montažne dejavnosti. Uporabil bom star ljudski izrek, ki velja tudi za TEN: »Vlak ni nikdar tako poln, da ne bi mogel še en potnik vstopiti.« Ta izrek, ki je v praksi nešteto krat preverjen, naj bi veljal tudi za druge obrate.

Torej k dejstvu. Po kratkem razgovoru z direktorjem obrata Elektromontaža septembra leta 1968 v zvezi s premestitvijo tovariša A. S. v obrat TEN zaradi delne delne nezmožnosti na montažni dejavnosti sva se dogovorila, da lahko tov. A. S. delo v TEN takoj nastopi, s tem da ga TEN zaposli na enem od delovnih mest, ki jih bo kot delni invalid lahko opravljal.

Zato je sekretar TEN, ker je dobil pač taka navodila od direktorja TEN, tudi na komisiji za delovna razmerja poudaril, da je sklep le formalnost, ker gre tu za premestitev delavca iz enega obrata v drugega v okviru IMP.

V takih primerih tudi komisija za sprejem ni in ne bo imela kaj za razmišljati, ker »jutri se to lahko zgodi tebi, tovariš...«, članu delovne skupnosti TEN, oziroma IMP.

To potrjuje tudi tovariš A. S. z izjavo v članku od 1. 4.: »Hvaležen sem tovarišem v TEN, da so me sprejeli...«. Tovariš A. S., ni vam treba biti hvaležen — to je naša obveza do vsakega sodelavca, naša dolžnost do slehernega člana gospodarske organizacije IMP.

TEN ne dela nobenih človekoljubnih kombinacij in ne more biti nobena socialna ustanova za druge, kakršne izraze je uporabil avtor članka in ne moremo dovoljevati žalitve, da bi

»IMP dostojno preživel našega tovariša«, kot je A. P. to navedel.

Tov. A. S. se preživlja sam s svojim delom, z vestnostjo na svojem delovnem mestu in ga IMP ne bo nič »dostojno preživljal«. IMP mu mora samo omogočiti povratek na njegovo usposobljenost VKV elektromonterja, kar lahko s svojo enajstletno prakso vodilnega monterja na montažah znatno doprinese tudi v eni od režijskih služb montažne dejavnosti, ki je pa bistveno različna od proizvodne dejavnosti.

S tem nikakor nočem reči, da mu bolj leži montažna dejavnost. Čas bo po-

kazal, koliko se bo lahko verziral v proizvodni dejavnosti, da mu bo TEN, če že ne Elektromontaža, omogočil zaposlitev na delovnem mestu, za katero se zahteva VKV specializacija, kljub delni invalidnosti.

Odstopa komisije za delovna razmerja ODS ni sprejel in ta komisija opravlja svojo funkcijo v samoupravnem sistemu TEN še naprej.

Ob tej priložnosti bi želel poudariti, da bi bilo nujno formirati komisijo pri CDS, ki naj bi perspektivno preusmerjala ne samo sodelavce, ki so postali delno delanezmožni v montažnih dejavnostih, temveč

tudi starejše monterje montažne dejavnosti, ki niso več tako gibčni in okretni in je zaradi tega njihovo življenje v stalni nevarnosti.

Ta preusmeritev naj bi šla predvsem v proizvodno dejavnost, tako kovinsko — strojne kot elektro-proizvodne panoge, saj ima IMP dovolj močno zaledje dveh tovarn in ene livarne.

Ljubljana, dne 15. 4. 1969
Direktor TEN:
IVO POVŠE

Obsodba članov ZK

LJUBLJANA, 17. 4. — Danes so se sestali v poslovni stavbi podjetja člani osnovne organizacije Zveze komunistov, ki združuje člane ZK iz vseh ljubljanskih obratov podjetja. Na sestanku so razpravljali tudi o primeru, ki ga je obravnaval članek pod naslovom »Jutri se lahko to zgodi tebi, tovariš...«, objavljen v četrti letošnji številki našega Glasnika z dne 1. 4. 1969.

V razpravi, ki se je je udeležilo precej diskutantov, so člani naše osnovne organizacije ZK soglasno ostro obsodili ravnanje komisije za delovna razmerja v TEN z delovnim invalidom A. S. in pristavili, da do česa podobnega pri IMP ne bi smelo več priti.

Sekretariatu osnovne organizacije pa so poverili nalogo, da ta primer podrobneje razišče in primerno ukrepa.

Polemika, ki bo morda vendarle komu koristila — mogoče tudi nam vsem...

Kdor je prebral članek in gornji odgovor direktorja TEN, bo brž opazil, da odgovor ne pove — ničesar novega, razen seveda nekaterih starih in obrabljanih žaljivk ter grobih obdolžitev na račun avtorja članka, ki bi pa lahko bile — če se jim že kdo pri pisanju res ne more izogniti — mnogo bolj utemeljeno usmerjene na koga drugega...

Odgovor ne izpodbija dejstev iz članka in tudi ne pove nobenih novih, ki naj bi stvar pokazale v drugi luči, kar je bil vsekakor njegov namen. Ravno nasprotno: odgovor poudarja kot pravilna tista stališča, za katera se je avtor A. P. zavzemal v svojem članku. Od kod in čemu potem žaljive obdolžitve v prvem delu odgovora? Takša logika »na višji stopnji« preneka teremu bralcu Glasnika ni in ne bo razumljiva...

Nova pa je navedba, da se je avtor odgovora — direktor TEN v kritičnem času dogovoril z direktorjem obrata Elektromontaža o sprejemu invalida A. S. na delo v svoj obrat. Iz tega sledi, da komisija (najbrž) tega dogovora ni hotela spopostovati. Za sprejeme in premestitve pa je, kot vemo, pristojna komisija in ne direktor.

In prav to je tisto! Sedaj smo pri bistvu stvari. Kajti članek »Jutri...« ni napadel niti vodstva niti kolektiva obrata TEN, kakor hoče to avtor odgovora (morda namerno) prikazati. Članek je označil kot nehumano in nesocialno ravnanje komisije, ki je (in to je zelo važno) sestavljena iz VKV elektromonterjev, torej poklicnih tovarišev invalida A. S., katerim se morda prav »jutri lahko zgodi...« to, kar se je pripetilo njemu. Kolektivu TEN pa gre pri tem samo očitke pasivnosti, da je tako ravnanje z delovnim invalidom dopustil.

Da je tak očitek vsaj deloma utemeljen, lepo pokaže tudi poudarjena trditve v odgovoru direktorja TEN, češ da ODS TEN odstopa komisije za delovna razmerja ni sprejel. Po našem skromnem mnenju bi moral namreč ODS odstop komisije, ki je z delovnim invalidom tako ravnila, zahtevati oz. člane komisije razrešiti, ne pa — odstop odkloniti.

Se kratko o »dostojnem preživljanju«. V članku nismo po-

vedali, pa bomo zato sedaj, da je v naših razgovorih pred seboj članka delovni invalid, VKV elektromonter A. S. povedal tudi tole:

»Večkrat sem se osebno obrnil na tov. Eda Aganoviča kot predsednika naše komisije za delovna razmerja, ki je pristojna tudi za premestitve, s prošnjo, da bi me premestili na primerno visokokvalificirano delovno mesto. Vedno pa sem dobil od tov. Aganoviča enak in jednat odgovor, naj si tako delovno mesto poiščem v obratu Elektromontaža. Pri tem pa ni pozabil dostaviti, da me tudi v primeru, če mi bo pri TEN le uspelo dobiti tako delovno mesto, TEN ne bo pla-

čeval več kot polkvalificiranega delavca, nikdar...«

To je torej tisto »dostojno preživljanje«, o katerem je v odgovoru toliko lepih in spodbudnih besed — na papirju...

Polemiko okoli ravnanja z delovnim invalidom bomo s tem zaključili. Tov. A. S. od nje zaradi trme in nestrpnosti nekaterih članov kolektiva ne bo imel nobene koristi. Obsodili pa smo vendarle to ozko »gledanje samo skozi dinar«, kadar gre za človeka. Morda bo imel od tega korist kdo drug, če bo — pa bognedaj! — še kdaj prišlo pri IMP do tega, da bo treba zaposliti našega tovariša, ki bi nesrečno postal invalid.

A. P.

Nerazumljiv molk sindikata

Kot člana kolektiva IMP me je močno pretresel članek, ki je bil v prejšnji številki Glasnika objavljen na zadnji strani.

Prišel sem do zaključka (morda se motim, ampak to je moje mnenje), da si člani komisije za delovna razmerja v TEN samoupravljanje tolmačijo na svoj način, in sicer na način, ki je našemu samoupravnemu mehanizmu popolnoma tuji. Pri tem naj omenim le objavljeni izveček iz zapisnika s podpisani članov komisije, ki se sklicujejo na osnovna načela samoupravnega odločanja in na smernice, sprejete na kongresu Zveze sindikatov, pa njihovo ravnanje ne z enim ne z drugim nima prav nobene zveze. Člani te komisije so hoteli s to izjavo in svojim odopom očitno na vsak način preprečiti izvajanje zveznega zakona o zaposlovanju invalidov in določil splošnih aktov podjetja, da o njihovem ravnanju s človeške plati sploh ne govorimo.

Vsak, kdor pozna elektromontažno dejavnost, dobro ve, da ta enota nima takih delovnih mest, na katerih bi bili lahko zaposleni delovni invalidi. Komisija za delovna razmerja v TEN bi morala v tem primeru imenovati strokovno komisijo, ki bi proučila in po posvetu s pristojno zdravstveno službo ugotovila delovne sposobnosti prizadetega delavca ter ga nato razporedila na ustrezno delovno mesto. Komisija pa je šele po dolgem prepričevanju in mučnih prošnjah sploh pristala, da A. S. sprejme v svoj obrat, zato pa ga je tebi nič meni nič razporedila na delovno mesto priučenega delavca.

Iz izjav A. S. in njegove strokovne kvalifikacije je vidno, da je sposoben oprav-

ljati bolj zahtevno delo, kot pa mu ga je zaupala »velikodusna« komisija v TEN. Ali ne gre tu očitno za zapostavljanje človeka in njegovih strokovnih sposobnosti, ki jih je dosegel, pa tudi že mnogokrat dokazal prav pri našem podjetju? In čemu potem takšno vztrajanje pri iskanju finančnih kompromisov med Elektromontažo in TEN, katerih žrtve je naš delavec, dolgoletni član kolektiva?

Končno pa še nekaj, kar se mi zdi tudi zelo pomembno: zakaj pri tem naša sindikalna organizacija molči, kakšno je njeno mnenje, zakaj pri teh kombinacijah ni posredovala?

Sindikalna organizacija je po eni strani dolžna spremljati delo svojih članov v samo-

upravnih organih. Prepričan sem, da bi bila sindikalna organizacija v tem primeru dolžna zahtevati od obratnega delavskega sveta TEN, da člani komisije za delovna razmerja odpokliče oz. razreši.

Po drugi strani pa je prav klasična naloga sindikata, da se zavzame za svojega člana, ki je potreben pomoči. Se posebej bi bila ta naloga lahka v tem primeru, ko bi to posredovanje temeljilo neposredno na določbah zveznih zakonov in samoupravnih aktov našega podjetja. Sindikat v kakem kapitalističnem podjetju prav gotovo ne bi ostal hladen in negiben ob dogodku, kakršno je bilo ravnanje z invalidom A. S. Tem manj morem razumeti tak odnos sindikata v socialističnem podjetju. Mislim, da je sindikalna organizacija našega podjetja v tem primeru zatajila kot le kdaj, in sicer prav pri eni svojih osnovnih nalog, namreč pri zaščiti delovnega človeka.

Prav čudno in nerazumljivo je, da se take in podobne stvari dogajajo v našem podjetju, ki šteje tudi glede delovanja samoupravnih organov med najbolj organizirane delovne organizacije v republiki.

RUDI BUKOVEC,
sekretar obrata Trata

TUDI NA PODROČJU MARIBORSKEGA OBRATA

Izkoriščene kapacitete

V prvih treh »mrtvih« mesecih letošnjega leta so bili monterji našega mariborskega obrata polno zasedeni, da, včasih je ljudi na posameznih gradbiščih še manjkalo. Temu ustreza tudi letošnja tromesečna realizacija obrata v vrednosti 644 milijonov S din — za 42 milijonov več kot lani v istem času.

V istem času pa je obrat sklenil pogodbe za dela v vrednosti 534 milijonov S din. Lani, ko je nepredvideno »vsokočila« gradnja vodovoda v Radgoni, je znašala ta vrednost 800 milijonov S din. Pač pa je obrat v pogajanjih, ki bodo po njihovih predvidevanjih v kratkem uspešno zaključena, še za nadaljnja dela v vrednosti okrog 800 milijonov S din.

Letos so do konca marca izdali 193 ponudb (lani 226). Podatek pokaže, da je tržišče letos slabše, konkurenca pa večja. Mariborski obrat ima namreč na svojem ožjem področju kar 10 upoštevanih konkurentov — podjetij iste stroke. Znanje pa so lokalne občinske tendence, da prepustijo dela kljub manj ugodnim ponudbam lokalnim, to je

»svojem« podjetjem, da tako zaposle delovno silo na svojem področju.

Obrat ima v tem času odprtih 70 gradbišč. Med njimi kaže omeniti turistično naselje treh depandans po 95 sob v Umagu. To naselje gradi za tržišče gradbeno podjetje »Medjmurje« iz Čakovca, naši

Ali res enostransko?

V zadnjem trenutku smo dne 21. 4. prejeli še odgovor tov. Eda Aganoviča, ki se glasi:

Pisec je napisal članek enostransko. Ko je prišel v TEN, da zadevo razišče, je poklical tudi mene kot predsednika komisije. Dal sem objavljeno izjavo, ki pa ni napisana v celoti, temveč je gotove stvari izpustil. Izjavil sem, da je sramota, da montaža ne more zaposliti enega invalida, v TEN pa jih imamo že 12. Prav tako ni napisal moje izjave, da montaža zaposluje honorarce in bi zato tudi A. S. lahko primerno zaposlila. Oseba no sem gledal A. S. kot človeka in smatram, da mu montaža laže preskrbi ustrezno delovno mesto kot pa TEN, saj je bil vendar vodilni monter.

Pri nas je bil podoben primer s tov. Janezom Setnikarjem: delal je v Berlinu in se ponesrečil, tako da je 30-odstotni invalid. Sprejeli smo ga brez vsakršnih pomislekov. Mislim, da bi Elektromontaža v primeru A. S. lahko prav tako ukrepala.

Ker smo A. S. zaposlili in mu uredili osebne dohodke, smatram, da zadeve ni treba napihovati.

AGANOVIČ EDO

Iz odgovora ni videti, pa tudi ni res, da bi bil članek enostranski. Izjavo o »sramoti« smo objavili, tisto o »honorarcu« pa izpustili, ker smo to preverili in ugotovili, da gre za najrazličnejša občasna dela, ki jih A. S. zaradi svoje invalidnosti fizično sploh ne more opravljati. Z 12 »invalidi«, ki naj bi jih imeli v TEN, so mišljeni bolniški člani obrata (nobenega od njih niso sprejeli iz katerega drugega obrata), ki so od časa do časa v bolniškem staležu, ne pa invalidi. Tudi tov. Setnikar je bil vedno član kolektiva TEN in ga po nežgodi niso »sprejeli«, temveč obdržali.

V ostalem pa gornji odgovor očitno potrjuje stališča, zastopana v članku.

Uredništvo

Lani so projektanti in monterji mariborskega obrata spravili v pogon veliko kotlarno ljubljanske pivovarne Union

monterji iz Maribora in Kopra pa izvajajo samo vodovodne instalacije, vendar v skupni vrednosti nad 105 milijonov S din. Dela morajo biti zaključena do 28. maja.

Letos so zaključili tudi dela v vrednosti okoli 100 milijonov S din na kotlarni v Radencih, ki ogreva polnilnico mineralne vode v Beračevem. To novo kotlarno z uvoženim kotlom

»Omnical« iz Zaprade Nemčije s kapaciteto 3 milijone kalorij so naši mariborski strokovnjaki tudi projektirali.

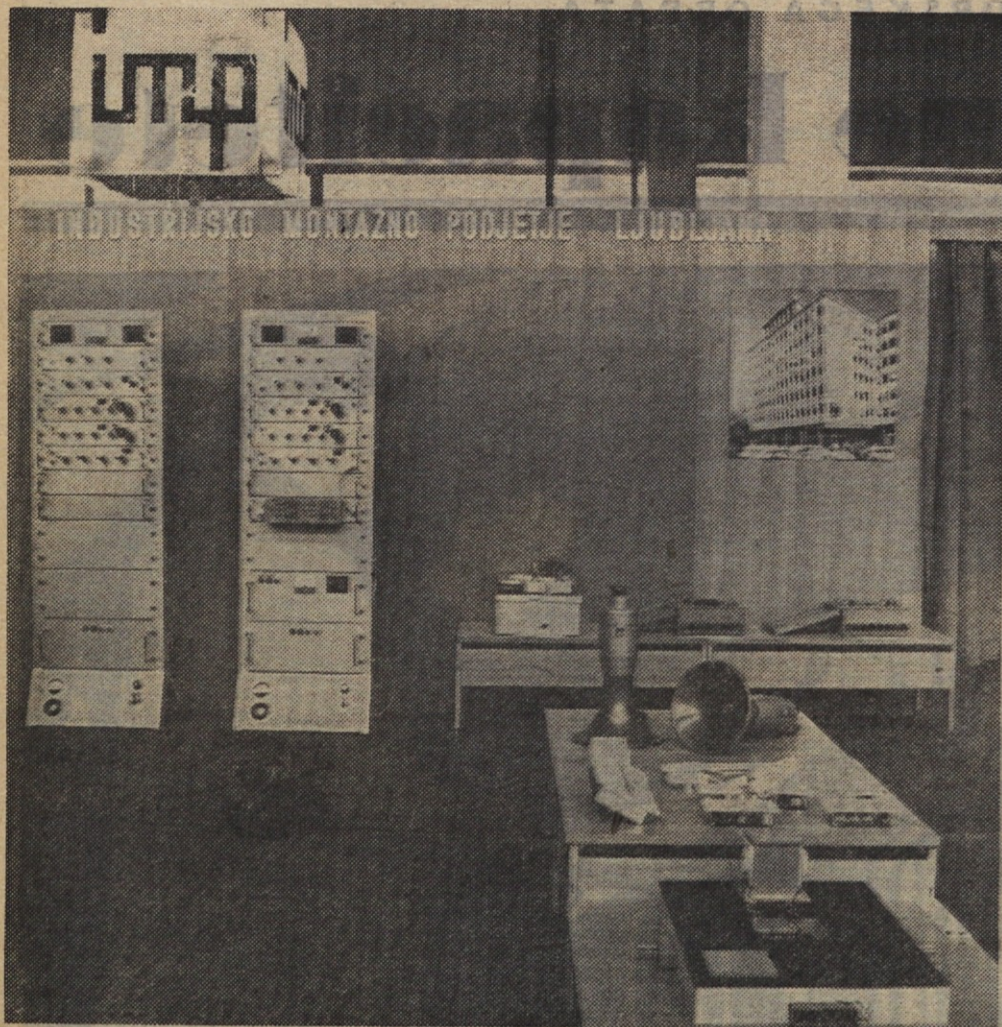
Prav tako so že projektirali tudi eno največjih kotlarn, ki jih bodo letos zgradili — za tovarno Zlatorog in Mariborsko livarno, in sicer z razvodnim omrežjem vred. Ta kotlarna bo dajala 18 milijonov kalorij, naša dela pa bodo

vredna nad 300 milijonov S din, pri čemer bomo 50 milijonov kreditirali za dobo 2 let z 8-odstotnimi obrestmi. Dela na tej kotlarni bodo pričeli v avgustu, končali pa v oktobru.

Tako na mariborskem obratu zatrjujejo, da tudi za letošnje leto nimajo bojazni, da ne bi polno zaposlili vseh svojih kapacitet.

A. P.

MED 1570 RAZSTAVLJAVCI IZ 25 DRŽAV TUDI

IMP NA SPOMLADANSKEM VELESEJMU

To prireditev ocenjujejo kot izrazito središče poslovnosti in zrcalno sliko naše ekonomske politike, pomembno tudi za mednarodna tržišča

V soboto, 19. aprila, so svečano odprli letošnji spomladanski zagrebški velesejem, na katerem sodeluje 1570 razstavljalcev iz 25 evropskih, azijskih in ameriških držav — med njimi 972 razstavljalcev iz Jugoslavije. Skupno prikazujejo nad 120.000 eksponatov. To kaže, da postaja tudi spomladanski sejem vedno bolj pomembna gospodarska manifestacija v državi, zanimiva tudi za inozemske gospodarstvenike, za jugoslovansko ekonomiko pa izrednega pomena.

Letošnji spomladanski velesejem bo trajal do nedelje, 27. aprila, in obsega tudi devet specializiranih sejmov in komercialnih razstav, ki se med seboj dopolnjujejo in prepletajo. Kot njegovo glavno značilnost poudarjajo ocenjevalci to, da je vsebina velesejma zrcalna slika naše ekonomske politike. Zato je vreden posebne pozornosti in pomeni v dinamičnem gospodarskem življenju države izrazito središče poslovnosti. Tudi inozemski razstavljalci so se potrudili prikazati vse, kar imajo najboljšega, da bi to lahko uspešno plasirali na jugoslovanski trg. To dokazuje,

da se inozemstvo zelo zanima za naš trg in da imamo hkrati tudi mi možnosti, da pribijamo s kvalitetnim blagom na mednarodni trg.

Naše podjetje se je seveda udeležilo tudi tega letošnjega spomladanskega sejma. V hali 6 razstavljamo na okoli 100 m² prostora vse najvažnejše izdelke obeh naših tovarn, ki žanjejo med obiskovalci sejma in poslovnimi ljudmi precejšnjo pozornost. Na razstavnem prostoru imamo tudi svoje stalne zastopnike, ki so zainteresirani na razpolago za vsa pojasnila in za sklepanje pogodb.

REKONSTRUKCIJA LIVARNE V IVANČNI GORICI NAPREDUJE

Po predvidenem programu

V prejšnjih številkih Glasnika smo obširno poročali o pripravah na rekonstrukcijo našega obrata v Ivančni gorici, zato tega tokrat ne bi ponavljali.

S specializiranim podjetjem za izdelavo in projektiranje livarske opreme »Gostol« iz Nove Gorice smo v preteklem letu sklenili pogodbo za dobavo opreme. Od tega je preteklo komaj pol leta in ta oprema je v pretežni meri že v našem obratu. Zato moramo dati priznanje temu proizvajalcu, kajti od pravočasne montaže in aktiviranja celotne opreme je odvisno izpolnjevanje proizvodnega in finančnega plana livarne. V začetku tega leta smo z Gradbenim podjetjem iz Grosupljega prav tako sklenili ustrezno pogodbo za vsa gradbena dela, ki so predvidena in potrebna za omenjeno rekonstrukcijo. Gradbena dela sestojijo iz osnovnega temelja — kanala za povratni pesek ter kompletnega prizidka, v katerem bo glavni del priprave peska. Pogodbena vrednost teh gradbenih del znaša 35 milijonov S-din.

Po programu, ki smo si ga zastavili, naj bi se omenjena oprema aktivirala v začetku avgusta. To pa pomeni, da bi morala biti gotova vsa pripravljala dela že v juniju, s tem da se v juliju prične montaža in tudi že preizkusno obratovanje. Gradbena dela so že v drugi fazi ter predvidevamo še v tem mesecu montažo glavnih bunkerjev, mešalca in dela pnevmatskega transporta. Tudi vsi drugi posli z novo kompresorsko postajo, električnim omrežjem ter uvozom posameznih elementov ter stroja za jedra so v teku ter za sedaj ni bojazni za kakršnekoli zastoje.

Ker pa se bodo kapacitete z aktiviranjem opreme v avgustu znatno povečale, smo na tem področju storili vse potrebne ukrepe, da bo tudi s komercialnega stališča zasedena vrzel, ki bo nastala med starimi in novimi kapacitetami. V teku so razgovori z renomirano tovarno traktorskih motorjev iz Beograda, s katero bomo verjetno prav v kratkem

podpisali pogodbo za petletno sodelovanje na področju dobav sivega liva. Program, ki ga nameravamo prevzeti od omenjene tovarne, sestavljajo pomožni deli diesel-motorjev v skupni tonaži 5000 ton. Ker so zahteve pri motornem livu izredno visoke in ker se zlasti v zadnjem času v tej proizvodnji uporabljajo kvalitetnejši materiali, ki imajo znatno boljše mehanske lastnosti od klasičnega sivga liva, se tudi mi pripravljamo na proizvodnjo liva te vrste.

Se do nedavna smo v livarstvu uporabljali za proizvodnjo motornega liva tako imenovano perlitno litino, medtem ko se v zadnjih letih v avtomobilski in motorni industriji močno uveljavlja nodularni liv in modificirana mihanit litina. Za proizvodnjo nodularnega liva bi bile potrebne večje dodatne investicije, ker gre tu za povsem novo kvaliteto litine, ki ima tudi drugo zasnovo v strukturi. Klasična litina bazira na lamelarnem grafitu, nodularni liv pa na kroglastem grafitu. Mi pa se pripravljamo na proizvodnjo mihanit modificiranega liva, ki bo še vedno na osnovi lamelarnega grafita, vendar z znatno boljšimi mehanskimi lastnostmi.

V Jugoslaviji se mihanit litina že proizvaja v nekaterih tovarnah, toda po švedski licenci znane firme »The International Meehanite Metal Co. Ltd.« Razumljivo, da bi bil odkup omenjene licence sedaj za nas nespreejemljiv. Toda, ker nam omenjena firma, s katero se dogovarjamo, odstopa del svojega programa, nam hkrati odstopa tudi postopek za proizvodnjo omenjene litine. S tem pa se vključujemo brez odkupa licence v proizvodnjo tovrstne mihanit litine.

Nekaj več o mihanit litini nasploh pa bomo napisali v eni prihodnjih številkih Glasnika.

V. M.

Skupina naših monterjev iz Kopra s tov. Rožmanom, šefom montaže, pred novogradnjo hotela »Parentium« v Poreču

PREDSEZONSKA ZAKLJUČNA MRZLICA KOPRSKIH MONTERJEV

NOV TURISTIČNI PRISPEVEK

April je za naš koprski obrat vsako leto mesec, ko se najbolj mudi, ko investitorji najbolj priganjajo in ko dobe zaključni roki iz pogodb največjo težo. Pred vrati je turistična sezona...

Ta trenutek je večji del pozornosti vodstva našega koprskega obrata usmerjen na novi hotel »PARENTIUM« v Zeleni laguni pri Poreču. Izvajamo centralno kurjavo, vodovodno-inštalaterska dela, prezračevanje, pokriti bazen s toplo morsko vodo in elektroinstalaterska dela. Vrednost teh del znaša — brez elektroinstalacij — okoli 100 milijonov S din, pri čemer odpade na bazen 22 milijonov, na vodovodno-inštalaterska dela 20 milijonov ter na kotlarno in centralno kurjavo 30 milijonov, ostanek pa na dodatna dela pri prezračevanju ho-

tela in restavracije ter razširitvi kotlarne. Naročnik je zagrebško gradbeno podjetje »Novogradnja«, investitor pa gostinsko podjetje »Plava laguna« iz Poreča.

Z deli pri tem hotelu so naši monterji začeli 5. marca, zaključena pa morajo biti konec maja, ko bo hotel odprt za goste. Razen 8 električarjev je na tem gradbišču stalno zaposleno 9 kurjavarjev in 10 vodovodarjev, ki v zadnjih tednih delajo praktično »noč in dan« — to pomeni po 12 ur dnevno, tudi ob sobotah.

Do sredine aprila so zaključili grobo instalacijo vodovoda in centralne kurjave, s kompletacijo pa bo seveda treba počakati, da bodo gradbena dela izvršena do primerne faze.

Bazen bo 17 m dolg in 8 metrov širok ter bo s tem nekoliko manjši od svojega predhodnika v hotelu »Adriatic« (25 x 12 m), ki so ga prav tako izvedli naši monterji iz Kopra, zraveni njega pa še manjši otroški bazen 12 x 10 m. Ti pokriti bazeni z ogrevano morsko vodo delujejo vso zimo in ob njih ne manjka obiskovalcev.

Takoj po prvem maju pa

bodo naši koprski monterji pričeli pogodbeno prevzeta dela na kotlarni hotela »Galeb« v Poreču v vrednosti okoli 50 milijonov S din, pri katerih bo poldrugi mesec zaposleno okoli 12 kurjavarjev.

Več o tem in splošno o naših letošnjih prispevkih za turistično sezono na širšem koprskem področju pa bomo povedali prihodnjič.

A. P.

Bo-di-ce

Pripravljamo nov pravilnik o delitvi osebnih dohodkov.

Splošnega zadovoljstva sicer tudi ta ne bo pričaral, vsi pa bomo dobili več — točk.

V tej številki Glasnika smo bili prisiljeni objaviti tudi nekaj novih, doslej še ne uporabljenih besed, na primer: ogorčenje, direktne klevete, enostransko poročanje, napihovanje, razbijanje enotnosti...

Ce kdo najde še kako podobno, naj nam kar piše!

V enem izmed mnogih naših dosedanjih intervjujev smo postavili tudi vprašanje: katera knjiga vam je v življenju najbolj pomagala? — in dobili naslednji odgovor: mamina kuharska knjiga in očetova hranilna knjižica...

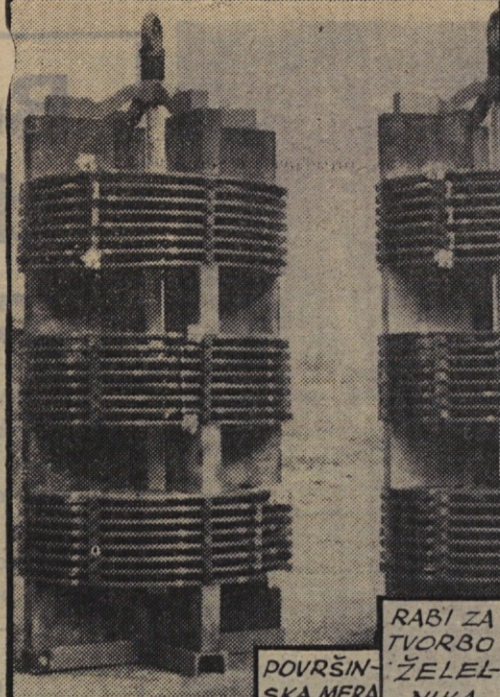
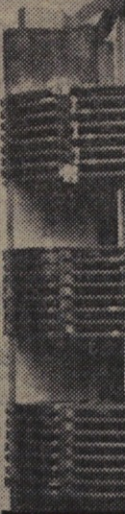
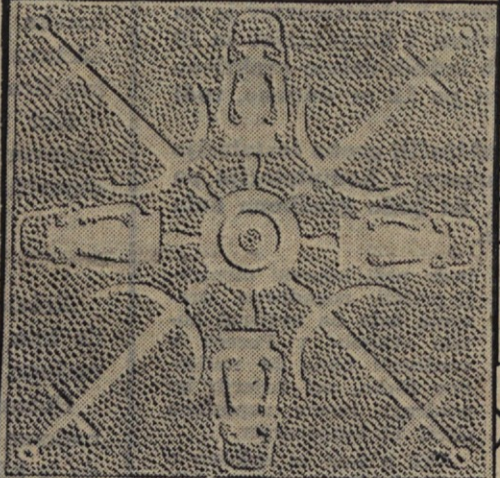
Kot veste, tega odgovora nismo objavili.

Nekdo je menil, da ima v podjetju zasluge.

Potem pa je nenadoma ugotovil, da je bil ves čas le — nekaterim za slugo.

NAGRADNA KRIZANKA

		GOLOTA		PRALIK				
		NIKOLAJ PIRNAT						
		PRVO SADJE						
		DRAŽEST						
		LATINSKO JAZ						
		KURIVO						
		AŠKERC						
		LD						
		RABI ZA TVORBO		LETAJSKA DRUŽBA				
		ŽELEZNIKA		LADJA				
POVRŠINSKA MERA						POSEDUJE BANJA		
ITALIJANSKI PESNIK					JAMA ZA ILOVICO			
POPRAVLJALEC UR			KITAJSKO IME		PESEM HRIB			
UMETNINA	VERZ				POSA-DITEV			
LD	OGRAJA				VPRAŠAJ			
		LEE				UTEŽNA MERA		SPLET-KA
LIPE LIPAR			DELI ČEVLJEV					
		AKO						
BAJTE					DRŽAVA V ZDA			
AMERIŠKE DEVKE					ČENGIĆ			
LD					BOSANSKO IME		STOT	
		MAKAR-SKA		PRISLOV		DEL DNEVA		ARZEN
								DEL RIMSKE VOJSKE
								VEZNIK
								MEDMET
		AVTOR IDEJ						
								ZAČETEK ABECED

— pot spet objavljamo, za krajsanje ur med prvomajskim vikendom, nagradno križanko z nagradami v običajni višini. Rešitve pošljite — z oznako avtorja seveda — v zaprtih kuvertah s pripombo »KRIZANKA« na tajništvo podjetja v Ljubljani, Titova 37, najkasneje do 15. maja. Upamo, da boste izdelke naših tovarn po gornjih fotografijah brž prepoznali in tudi pravilno označili!